

MAGYAR CSERKÉS

A MAGYAR CSERKÉSSZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

„Favete linguis! . . .“

Az egyetemi templom szószékén, negyedszázad óta őrhelyén, lehanyatlott a legnagyobb magyar püspök, a „magyar éjszaka éjjeli őr“, a türetlen magyar hit és erő apostola. Gyengéd karok emelték és vitték fel abba az egyszerű szobába, amely halottas szobájává lett és elszorult szívű, remegő emberek aggódó beszéde, sóhaja, imája zsongott körülötte. És a nagybeteg püspök halkán, de ellenállhatatlan energiával szóllott rá a megremültekre: „Favete linguis! . . .“ „Hallgassatok! . . .“

„Favete linguis! . . .“

Csend legyen, nagy csend! A Püspök a halál nagymi séjét mondja és ő sohasem szerette, ha a legszentebb áldozat közben háborgatták. Negyven évvel ezelőtt az esztergomi szeminárium kispapjai, ha benéztek a kápolna ajtaján és meglátták a tabernákulum előtt a mozdulatlan térdelő, imába mélyedt spirituálist, halkán suttogták egymásnak: *Prohászka imádkozik!* — és mély megilletődéssel térdeltek mögéje, hogy imádkozni tanuljanak tőle. Negyven éven át tőle tanult hittel, odaadással imádkozni a keresztény magyar társadalom és nagyon, nagyon megbecsülni a csendet: a természet csendjét, az élet csendjét, a lélek csendjét, amelyben a kegyelem s az erő árad. „Favete linguis!“ — Ne jajgassatok, ne panaszkodjatok! Csend legyen, nagy csend! A Püspök sirkeresztje előtt a nemzet imádkozik . . .

A szentimrés ifjúság korszorujának szalagjára ezt írta fel: „A püspök hazaért. A gárda járja az utját!“ — A gyászoló nemzet sirásába belekiált a magyar fiuk érces szava, akik megismerték és megtanulták az erős élet apostolának stílusát: nem sirni, nem gyászolni, nem tétlen fájdalomban és fejtelenségben állni kell, hanem járni, járni a férfiak utját, amelyet a Püspök taposott előttünk és minden újabb pillanatban magunk alá gyúrni az életet, hogy uralkodjunk felette.

Erős emberek kellene, égbe nézve földön járók! — veszi át a jejszót Tőle a liliomos fiuk emelt fejű

gárdája és míg a fehérvári eg indulással tisztelegve megünnepeltük a gyönyörű pusa, aki egy élet pihenést után hetven éves korában őrhelyén és a munka közl meredt szemmel és megbék kell fejeznem a beszédemet: satok és nézzétek a Férfit!

tudj vele. cserkés tagja; — szeretett és megemelt ket: a kath. nagygyűlésen úgy beszélt a cserkészetéről, mint az ország diadalmas reményéről és utolsóelőtti beszédében, két nappal halála előtt is azt mondotta: nem esik kétségbe a nemzet fagyos tele miatt, mert lát. nagystilű jövőt ígérő rügyfakadásokat s ezek közt a cserkészetet említette elsőnek; — ne mondjuk, hogy a mi ösvényünket járta: szerette a természetet, tapsolt a tavaszi rügynek, énekelte az erdőn és ismerte annak minden fáját, madárkáját; ne mondjuk mindezt, mert banalitásnak hatna, hiszen ma őt mindenki a magáénak érzi. Mondjuk azt, hogy úgy nézünk fel rá, mint a cserkészférfi legszebb ideáljára, a mindenkori magyar cserkészfifuság előtt álló élet-atlétája klasszikus szobrára. Mondjuk azt, hogy soha férfiember a cserkészetet nála szebben nem élte, senkiben a mi törvényünk úgy husba, vérbe, tettekbe, életbe nem öltözött, mint őbenne, senki a képzeletünk, vágyunk megalkotta szép cserkésziideált úgy meg nem

Prohászka Ottokár püspök

közelítette, mint Prohászka püspök. Nem őt vonjuk le magunkhoz, hanem mi szeretnénk hozzá emelkedni; nem azt mondjuk: cserkész volt, — hanem: szeretnénk olyanok lenni, mint ő volt és a cserkészfifainkból hozzá hasonló kolosszus férfiakat nevelni. Szeretnők, ha a cserkészetünk az erős Püspök utait járhatná . . . Sok csiripelés, mellveregetés és nagy szavak helyett nagy

csendben tisztelgünk a sirja előtt és aztán megyünk tovább — a Püspök útján.

Sokan sirnak, panaszkodnak a ledölt kolosszus mellett és azt mondják: Mi lesz velünk? A cserkész letörölte könnyeit, elmondta imáját és áll tovább az helyén. Egy cserkésztestvér azt írta tegnap: „Én vagyok lesújtva, sőt inkább elszánt tettvágyat dolgozni, dolgozni erőfogytig! Hordani az icike- csákát az óriási, tátongó mélységbe, amely t. Amit tőle kaptunk, azt igyekezzünk

átültetni másokba . . .” Ennek van igaza. A villám fénye rég kilobbant, a mennydörgés rég elmorajlott és az éjszakában órákig világítanak a házak, kazlak, melyek tőle kapták a tüzet. És ez így van nemcsak a romboló tüzeknél, hanem az életet adó lángoknál is. Prohászka meghalt, de a lelke tüze világít és terjed sok-sok évtizedig a magyar éjszakában.

Tisztelgésre emelt kézzel állok a fehérvári püspök-sir előtt . . . Favete linguis! A püspök hazaért. A gárda járja az útját.

A Golgothán

Keresztet festettek piros-fehér-zöld alapra.

A kereszt és a triolor harmóniája elvitt oda, ahová az egyházi év is közeledik: a Golgothára. Ott a kereszt tövében filmszerűen pereg le a kálváriajárás rettenetes képsorozata: az ítéletek nélkül, ostromozás, bűn nélkül, véres verejték, áldozatos élet után, az ismételt összeomlás a kereszt alatt,

hogy halálra feszítik, hogy kigúnyolják felmagasztosult tehetetlenségét, szívét megnyitják, kősirba temetik, sőt még ott is őrzik. Bizonyosságul annak, hogy *vannak halottak, kik a síron túl is élnek.*

Ahogy a kereszt tövében emberileg igyekezem megérteni s átérezni az Ur szenvedéseit, az a háromszintű háttér eszembe hoz egy másik, ezeréves kálváriajárást. Feltűnik egy nép, melyet a történelem árja messze idegenbe hajtott, árván Déleuropa magas, Keleteuropa lapos, Nyugateuropa kopott vidéke közé, latin, germán, szláv rétegek közé, katolikus, protestáns, görögkeleti vallások közé: tehát három földrajzilag, fajilag, vallásilag elütő világ közé. Itt, ahol előtte mindössze csak két nép birt egységes hazát teremteni, az is rokon volt: a hun félezerévesek, az avar másfélszázadossal. Ő földrajzilag védve, gazdaságilag kielégítve, lélektanilag egybeforva, ezerév patinájával indult a második évezrednek. Pedig bűne nélkül csak helyzete miatt ostromolta besenyő, kún, tatár, török, német. Verejtékezett Kún László meg Básta szekere alatt, török iga, német járom, osztrák, cseh,

Vichnye fürdő.

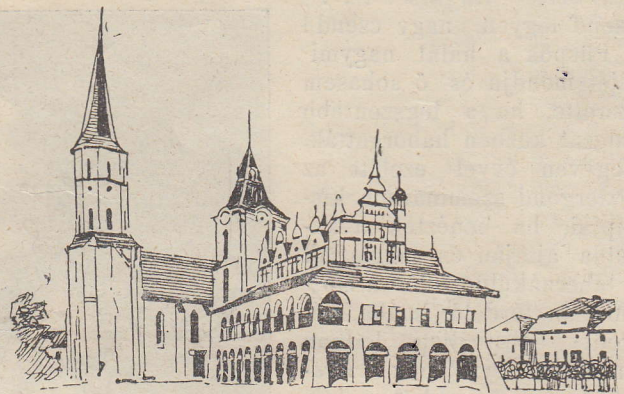
oláh, rác jóvátétel alatt Keresztre feszítették történelmileg legértékesebb osztályát, nemzetfentartó elemét, a középosztályt, amikor 28.000-ret B) listára; 43.000-ret idegenbe, 10.000-ret nyugdíjba küldtek, a többit félke nyerre juttatták, amikor kétségbe vonták, hogy joga van az európai koncert dirigálásához, amikor katonai s pénzügyi ellenőrzés címén kősirba temették.

Ebből az óriási temetőből tompán, de hallatszik a: De profundis.

Ezen óriási temető kapujában csendben gubbaszt egy kereszt. Csitit és okit: Feltámadunk! Resurrexit sicut dixit.

Mikor? Tertia die: idővel.

Ő elcsendesedett, hogy mások örvendhessenek, építhessenek. De azután, amikor semmit sem sejtettek, mélységekben rejtőző erővel súlyt adott szavainak.

Lőcsei templom és városháza.

Nekem ez elég. Keserves életem vándorbotját oda-tűzöm a kereszt tövébe. Fáradt fejemet nekitámasztom száraz fájának, szemem lehúnyom. Hallgatom a csend szavát. Azt, hogy a magyar lázas miazmákkal van tele. Ne tegye tönkre kimerült testét. A négy háborús esztendő heorikus lendülete után neki pihenni kell. Ne adjon élet-jelt magáról, csendesen legyen; a nagy alkotó munka kerüli a zajos lármát. A tölgy az erdő mélyén, a koráll a tenger közepén, a gondolatok a tudós asztala mellett, a magányban termelődnek.

Ebben a csendben formálja ki magát mindenki külön-külön! Ne feledje, hogy sír mélyén fekszik, hogy nem azok a fejedelmi sirások fogják onnan kiemelni, kik beletaszították. Ne számítson másokra! Magának kell tizkormével kikaparnia magát! Magának kell megmozdulnia úgy, mint a vakondok dombjának: azt belülről mozgatják, nem kívülről.

Igaz! Ez nem boldog élet. De hol volt valaha boldog élet? Az emberek mindig álmodoztak Paradicsomról, Eldorádóról, Bergengóciáról, Ábrahám kebeléről, elyzeumi mezőkről, Wallhalláról, mert az emberi élet sohasem volt majális, hanem kemény munka, mely sebet ütött izmokon és sziveken.

Tehát ha elcsendesedünk, ha sebeinket csendben gyógyítgatjuk, ha tömörülünk, ha kocintásunk mértékletes, ha egymással egymásért, Krisztussal királyért, hazáért kelünk és fekszünk: elmondhatjuk a profétával a kereszt alatt:

Hacsak az Ur nem őrzi az államokat, hiába vigyáznak azok, akik őrzik. Csaba Jenő dr.

Győrffy István dr.

Az V. cserkészkerület elnöke. Nyilvános, rendes tanára a Kolozsvárról Szegedre menekült Ferenc József tudomány egyetemnek.

Csak *ideiglenesen* van Szegeden. És ez az ő életében és szavában nem frázis, hanem megdönthetetlen, diadalmas hit. Tudja fájának minden hibáját, de tudja

Tudós a szó legszorosabb értelmében. Ő az egyetem növénytani intézetének igazgatója. És ő ennek az intézetnek legszorgalmasabb munkása. A nagytudományú férfiú, akinek cikkei az egész világ tudományos növénytani szakfolyóirataiban szívesen látottak és megbecsültek — szakadatlanul tanul. Az egyetem munkaidejében a könyveket és a laboratóriumot bujja fáradhatatlanul, ha pedig jön a nagy szünet elmegy a Kárpátokba, az ő kedves hegyei közé, de nem pihenni, hanem egy hátizsákkal, növénygyűjtő szerzőszámokkal — tovább tanulni. Nem keresi a fényes hoteleket. Sokkal nagyobb az igénye. Az ő háza az Isten fenséges temploma: a szabad természet. Ott barangol naphosszat, beszélgetve minden kis virággal, minden mohával, melyek neki mind bensőséges jó barátai. S ha jön az est, legszívesebben egy menedékházban húzódik meg. Ennek egyszerűsége nem hivalkodik, nem akar versenyre kelni az Isten alkotásával. A menedékházak, a pásztorkunyhók szerény alázatossága úgy illik a nagy tudományú, mélységesen szerény, alázatoslelkű tudóshoz.

Tudományánál talán csak magyar fanatizmusa nagyobb. Ő ma is és örökké a kolozsvári egyetem tanára.

és tudja ezert hegyeket megmozgató erős hittel bizik a magyar faj jövődjében. Amikor az ő magyar fajtájának a magyar fajról beszél, szava csupa súlyos igazság, bizodalmat, reménységet teremtő erő. Szavaiban ép úgy, mint cselekedeteiben az ő magyar energia kiapadhatatlansága buzog. Olyan friss, életvidám, olyan tettevagyó, olyan ősmagyaros, mintha most jött volna valahonnan Etelközből.

Ennek a magyar tudósnek szükségyszerűen ide kellett sodródnia a cserkészethez. Hiszen itt látja az ő nagy álmait teljesülésének színterét. Szereti is a cserkészetet. Hisz ebben a mozgalomban, azért tud érte áldozni mindent: munkát, lelkesedést s anyagiakat is. Óriási nagy elfoglaltsága mellett is ott van minden vándorgyűlésen. Tanítja, lelkesíti, bölcsességben mélyíti a kerület nagyszerű tisztikarát. Az ő sajátos, szittyá magyar lelke mind jobban megnyitakozik az egész kerület életében, munkájában.

Ez a puritán, magyar lélek fogja össze a nagy déli kerületet s bizonyára nem kis része van ennek a léleknek abban, hogy az V. kerület egyike a Magyar Cserkészszövetség legjobb munkamezejének. (vk.)

Az V. cserkészkerület.

Területe: Csanád, Csongrád, Békés, csonka Bács-Bodrog megyék és Kiskúnhalas.

Története: A cserkészmunka első kezdeményezője kerületünkben az 1919. évben Uitz Mátyás szegedi piarista tanár volt. 1920 telén Öveges József és dr. Kerkay József szervezik meg a szegedi mozgalmat; ezzel egyidőben Makón, Vásárhelyen, Csabán, Battonyán alakulnak csapatok. Legrégibb csapataink — 82. sz. Zrinyi, 92. sz. Csanád, 111. sz. Erő, 112. sz. Hunok, 130. sz. Gellért — 1921 elején igazoltattak. Ugyanabban az évben megalakult a kerület is, melynek első ü. v. elnöke Kerkay József dr. volt. Ez és az 1922. év a szórványos törekvések és a kereső kezdeményezés időszak.

1923-ban a kerület vezetését Csaba Jenő dr. vette át; az előző extenzív munka helyén az intenzív kerületi tevékenység valósul meg, a kerület fenntartás nélkül beleilleszkedik a szövetség szervezetébe, megkezdik egy-együttműködését. Bevezetjük a tisztí vándorgyűléseket a vidék városaiban, melyeknek célja a vezetés

problémáinak megoldása s az összhang biztosítása. Ezeket a gyűléseket azóta évenként négyszer állandóan megtartjuk. Az alaki egységesítés elérésére és a fiúk energia-többletének cserkészszerű felhasználására 1924 pünkösdjén Szegeden kerületi napokat rendeztünk, melyen 500 cserkész vonult el Teleki Pál gr. t. b. főcserkész úr előtt. A programban táborbemutató, zászlószentelés, versenyek, ünnepély és kiállítás szerepeltek. Decemberben Gyulán volt kerületi sakkverseny és kiállítás.

1925-ben a kerület élére Győrffy István dr. elnök és vitéz Máriaöldy Márton dr. ü. v. elnök álltak. Ez a kor a gazdasági megerősödés, a munka megszilárdulása és a mozgalom fokozatos, tervszerű kitágításának időszak. A G. H. Csaba Jenő dr. vezetésével kiépíti szervezetét, lerakotkat létesít, a Termelő Szövetkezettel és a Központtal hatalmas forgalmat bonyolít le. Megindul a kerület havi lapja, a „Cserkész” is.

A vármegyei Főtitkárságok megkezdik munkájukat, Helyi Bizottságok jönnek létre. A tervbevett tisztképzést a püspöklelei kerületi tisztítábor váltotta valóra, mely-

Tájkép az V. kerületből, (Szeghalmi Gyula felvétele, Szeghalom.)

nek 25 résztvevője volt. Megindul a vízicserkész munka is; sok ifjúmunkás csapat alakul. Pünkösdkor Vidovszky Kálmán e. megbízott vezetésével Békéscsabán 800 cserkész gyűlt össze; megjelent a csapatösszevonáson Albrecht kir. herceg Őfensége is. Az uszó-, vivó- és cserkészversenyek, bemutatók, tábortűz erőteljes erkölcsi és anyagi megerősödést, kiváló propagandát biztosítottak.

A csapatok nagy lelkesedéssel karolják fel a Cserkészház ügyét, megmozgatják a társadalmat, melynek eredménye, hogy a kerületek közül az V. bocsátott legnagyobb összeget a Szövetség rendelkezésére.

1926. tavaszi tiszti tábor a békésmegyei Gérlán, Vidovszky Kálmán és Sztrilich Pál parancsnoksága alatt 28-as létszámmal. A csapatok erejüket megfeszítve készültek a N. N. T.-ra. Ezen 30 csapatunk vett részt, majdnem 800 cserkésszel, tehát a vidéki kerületek közül mi szerepeltünk legnagyobb létszámmal. Nagy, de jól képzett tömegeinkkel, cserkészszerű magatartásunkkal elértük azt, hogy a Központ a Nagytábor egyik vándordíjjával kerületünket tüntette ki. A versenyeken a következő helyezéseket szereztük: a hike és az éjjeli nyomkeresés első helye, őrsi versenyeken 37, kötelező egyéni versenyeken 46 első csoportba helyezés, a nem kötelező versenyeken összesen 66, közte 17 első hely. A tábor után időnket a N. N. T. értékeinek feldolgozására fordítottuk. A cserkész munka teljessé tételére csapataink egymás után állították fel kiscserkész és öreg cserkész egységeiket. Létszámunk 1927 elején elérte 16 község 39 csapatában az 1800 cserkészt és 100 tisztet. Időközben a kerület sokszor föltötte be a kezdeményező

szerepét s javaslatainkat a Szövetség gyakran magáévá tette. (Állásfoglalásunk a külsőségek ellen, az egység elleni törekvésekkel szemben; kezdeményezés a Letenyey mozgalom, a Cserkészház, tiszti tábor, s. tiszti próba, szabályzatok stb. érdekében). A cserkészlet egyetemes érdekeit szem előtt tartva, 1927 márciusában a „Cser-

Jellegzetes sárréti táj (Szeghalmi Gyula felvétele).

kész“ megszűnt, hogy helyet adjon a kerületi évkönyvnek. Az idei március 20-án újra megválasztott régi vezetőség a régi fiatalos lelkesedéssel viszi a kerületet új fejlődés felé. (550-es).

Az őrsvezető legfontosabb teendői a kiránduláson.

1. A gyülekezéshez a legelsőnek jönni! Azéit őrsvezető hogy ne készen. Igyekezzenek, mint legelső, jó hangulatot teremteni.

2. Morcos arcot nem tűrni! Ha ilyet lát nem parancsszóval lép közbe, hanem a szeretet és jókedv ezerféle fegyverével deríti vidámságra az arcokat.

3. Indulás előtt felszerelés vizsgálatot tart. Nemcsak a súlyosabb hibákat igazítja meg, hanem a lelógó szijjak, kiálló főzőkanalak is eltüntetendők, mert „minden cserkész hej, be takaros.“

4. A közös felszerelést helyesen és igazságosan osztja el.

5. Menetelésnél a „menetszabályok“ betartására ügyel. Ha valaki elmarad, arról neki tudni kell.

6. Pihenőnél kellő ruházkodásról gondoskodik. Megállásnál gallért. és kabátot fel, mert amikor fáznak, akkor már késő.

7. Továbbindulásnál meggyőződni nem felejtünk e valamit a pihenőhelyen!

8. Evés előtti és utáni imádságot nem elfelejteni!

9. Szemetet összegyűjteni! Elásni vagy elcsomagolni.

10. Játéknál ügyességben, jókedvben és önzetlenségben előljárni.

Örökös katonák.

— Régi történet a XIX-ik századból. —

Irta MÓRICZ PÁL.

Emerik Búszierző szegény pásztorlegény volt. A pusztáról fogták katonának. Kötözve vitték a várba. Köttéllel fogták katonának a jámbor pásztorlegényt. A császárnak akkor is szüksége volt katonára, a pandurok tehát ráesküdtek Búszierzőre, hogy a földterhe és a betyárokkal cimborál . . . Emerik a szegedi várban így lett katona. Pedig savanyu száraz kenyér a császár kenyere, némelykor keserű is a — kenyéktől.

Emerik Búszierzőnek koromfekete volt a haja, amikor a császár mundirjába rázták. Tízennyolc esztendő multával meglepte a dér a haját is. Hiába nyirták kurtára a göndör haját, megszurkult a nehéz élettől. Az is lehet, hogy az idegen országutak pora verődött a bánatos fejére? Akkor folyton a külső-országokat járták a katonák. A franciákkal viaskodott Ferenc császár. Katonái sok bakkancsot elszaggattak az idegenben. Többször nem csupán a bakkancs szakadt, a fehér frakkon is átütött a feketepiros vérfolt.

— Hej, te beste Tar Miska, no, mi van veled?! — Hiában, ripakodott rájuk a mérges káplár.

— Szegény anyám! — Másik kenyeres pajtás meg a mátkája édes nevét sóhajtott.

Imitt-amott az erdőszélen, folyók mentén, selymes réten, köves uton, hegyek között, sáncok aljában, ismeretlen városok kapuja előtt földrebukott, elmaradozott sok kenyeres pajtás . . . Az idegen országok kövén nem csupán a bakkancs szakadt szét.

Emerik Búszierzőt a harci nyomoruságok nem törték meg. Sántán tovább masírozott a hadak útján. Cipelte a vaskos puskát. Panganétos volt az a hosszú puska. Csebernagy csákóján rézből volt a kétfejú sasmadár . . . Olykor az ágyuk közbebödültek. Halálkasza fényesen villogott a lovasság kardja. Ropoqtak a puskák. A szurony helyéről véres cafatok lógtak . . . Emerik Búszierző bizony csodát mondhatott, amikor évek multán hazafelé fordultak és épkezláb lépte át a drága Magyarország határát.

Ő, a levegő is más itthon . . . A falvakból édes magyarszóval köszöntgettek a rongyos magyar katonának. A réteken át falkástól húztak a vadmadarak a Tisza ösmocsarához. Búszierzőnk szívét, lelkét megrebbentették a krúgató madarak. Kisértő képek támadtak előtte a pusztából . . . A karámoknál pászortüz füstje ezüstösen felhőzött. Kolompját vadbúsan rázogatta a vezérbika . . . Szilaj ménesek tombolva rugták a gyepet . . . Ő, Emerik Búszierző is ezen a pusztán született . . . Talán éppen egy karám tövében, jószagu szénaágyon ölelte melléhez édesanyja: a hervadt arcú kis parasztasszony . . . És a pusztá titokzatos halottjai a holdsugariból szemfedőt szövögetnek a nyugvó pusztára. Éjszaka azért olyan megkapó bús a holdvilágtól beragyogott pusztá. A tücsök nótázgatása mellett fehér halott leányok szövögetik ott a szemfedőt . . . A virágok összehajtják himporos fejüket. Mézes csókjaikból újabb virágok támadnak . . . A rég látott pusztát járván, Búszierző Emeriknek megdobbant a szive. Vérlángok lobbantak kigyuladt testében . . . Legszivesebben a „vitéz kapitány úr” lába elé dobta volna a több bécsi font nehéz puskát . . . A suhogó pusztai szél most Emeriket ölelgette. A magános nyárfá rezgő levele most neki beszélt . . . A pusztá hívogatta — Emeriket. A régi emlékek csalogatták. Vágyódó lelkében délibábképek selymes áradata támadt. Lehajtott fővel meg-megbotlott. Az öreg Morqó káplár nem nézhette szó nélkül tovább. Oldalba döfte Emeriket.

— Mit bámulja kend ezt a földet?

— Az én szülőföldem ez —

— Lelegelték már ezt kend elől a barmok! — Mókázott durván az öreg kicserzett katona. Emerik Búszierzőnek összeszorult a szive. Földimádó mámorából riadtan felocsudott. Ismét érezni kezdte, hogy ő: örökös katona. Árvább annál a rabnál, akiről a nóta azt mondja:

Egy itce viz, egy font kenyér a Bandi számára,

Harminchárom fontos vasat vernek a lábára . . .

Emerik Búszierző legalább úgy érezte, hogy a császár puskája is felszámítható harminchárom fontos vasnak . . . Összeharapta fogát. A masírozó katonákra ráfeküdt az utszéli porfelhő. Emerik Búszierző sem ügyelt tovább a rezgő nyárfalevelek susogására.

— Dobosok! — A kapitány a lóhátról megcsóválta kardját. A tompafejű pálcáktól kinjában élesen repedezett, panaszokon dübörgött a buta dobbőr. A fáradt katonák a dobszóra felcsapták fejüket.

— Ott van, mi, Szöged!

A szegedi vár bástyájában kvártélyozták el a mesziről jött, „kompániát”. Bizonyosnak látszott, hogy évekig nem mozdulnak el a szegedi várból. Nem is mozdultak . . . A regrutákat tanitgatták — lépegetni. Az átalvető-szijjat is mindennap fényesre viaszolták. Ragyogott az ólompanyka. Kitünően óvták a panganétos puskát. A vártára fel-felsétáltak. Dobszóval ébredtek. Dobszóval feküdtek. Olyik alkalommal azonban mintha csak ólompálcával pergették volna azt a dobot. Nehéz ütemekben, szaggatottan, lassu szóval pergett ilyenkor a dob. Ahányat perdült, annyit kellett előrelépni a hátrakötött karu, meztelen hátú katonának. Két sort állottak a katonák. Mindegyiknek pálca volt a kezében. A hányat perdült a dob, a vesszőfutásra ítélt katona hátán annyi kegyetlen pálcaütés csattant. És „bagóztak” ezek a zordon, vén katonák. Kegyetlenül elfásult emberek voltak a császár örökös katonái. Az édes szülőföldtől örökre elszakadtak. Kemény szalmazsák volt az ágyuk, a párnájok. Ő, milyen lassan virradt a dermesztő hideg téli éjszaka! Kettő-kettő feküdt egy szalmazsákon. Kérges testükkel melengették egymást. Nyomoruságukról csak sugdosva beszéltek.

*

Emerik Búszierző ott a szegedi várban az egyik nap huszárosan kifaggyuzta bajuszát. A sárgafekete napraforgóvirágszínű zsinór megfeszült a bokában szűk kék nadrágján. Fehér frakkján nem volt folt. Feherlett mint a liliumvirág. Fehér krétával krétázták a császár bolyhos fehér kabátját. Az ónos pitykék fényén nem fogott a lehellet. Búszierző bakkancsa talpáról egyetlen szeg nem hiányzott. A kapitány padolt szobája belerendült, amikor Emerik Búszierző összecsapta a bakkancsa sarkát . . . Vitéz Ugróczy kapitány ur Emerik Búszierzőn valójában nem talált semmi kivetni valót. Mivelhogy nem „rendes raporton” történt ez a dolog, vitéz Ugróczy kapitány ur a szokottnál szelidebben tudakolta:

— No, mid feslett fiam?

— Vitézlő kapitány uramnak jelentem alássan, ami a bajt illeti, bajom az nincsen semmi nékem.

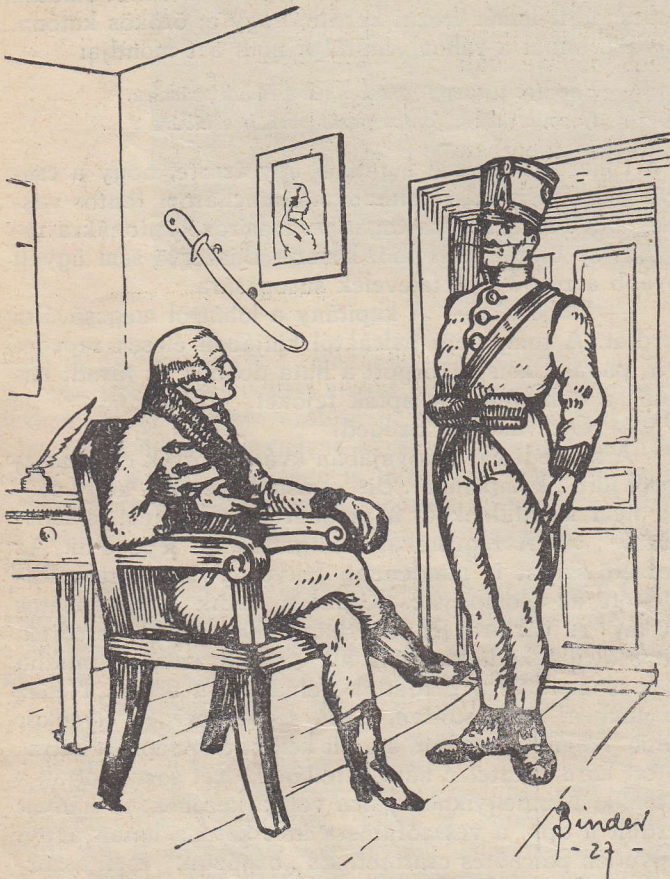
— Hát mi a szösz van veled? — A kapitány felrántotta a szemöldökét. A bakkancstalpalást, bakkancsfejelést csakugyan rendes kihallgatáson szokták kérni.

— Asszony-sorban jöttem én most vitéz kapitány uramhoz.

- Hogy értsem ezt, vitéz?
- Házasodni szeretnék, kapitány uram!
- Bátor legény kend, Emerik fiam!
- Magamfajta árvalélek.
- Lány, vagy menyecske?
- Özvegy nő . . . Rég' megszokta a kaszárnyát . . .

Örökös katona volt az ura . . . Taljánországban maradt oda . . .

- Ha így áll! . . . Helyben hagyom a kend válasz-

— Házasodni szeretnék, kapitány uram.

tását . . . Fogja kend! . . . Itt egy lázsiás tallér, majd jó lesz a lakodalomra!

Emerik Búszzerzőnek kövér könyü buggyant ki a szeméből. A szó torkába fulladt. Csákója „simléderéhez” csapta jobb tenyerét. Csattant a „hátraarcnál” a bakancs, mikor kifordult az ajtón, a kapitány részvétellel nézett utána.

*

Emerik Búszzerző házassága miatt különösebb változás nem történt a szakasz bástyaszobájában. Akkoriban nem volt ritkaság, hogy így megfélemlésedtek a rendezőbb viselkedésű örökös katonák. Magukfajta ágról szakadt árva nő került a kaszárnyák tájékán. Az ilyen dolgos női kéz a gyengécske „lénung” mellé többféle jövedelmet tarlózgatott össze . . . Azóta Emeriknek is sürűbben fordult a kerges rézgaras pálinkára, boroskára. A kaszárnyában százféleképpen hasznoskodott az ilyen bakafeleség. Mosott a katonákra. Mosott és vasalt a tiszturakra. Foltozgatott. Vacsorát főzögetett. A marsibungoknál harapnivalóval, friss vízzel kofálgodott. A szikár Emerik Búszzerző vitéz határozottan nekigömbölyödött az asszony főztén. Gefrájter ur Majoros, a kompánia legvénebb katonája többékszer őszintén kinyilvánította:

— Hej, te Emerik! Megbecsüld ezt az asszonyt! Aranynál, nyémántnál többet ér az ilyen asszony!

— Őrvezető uram, nincsen is olyan darab arany,

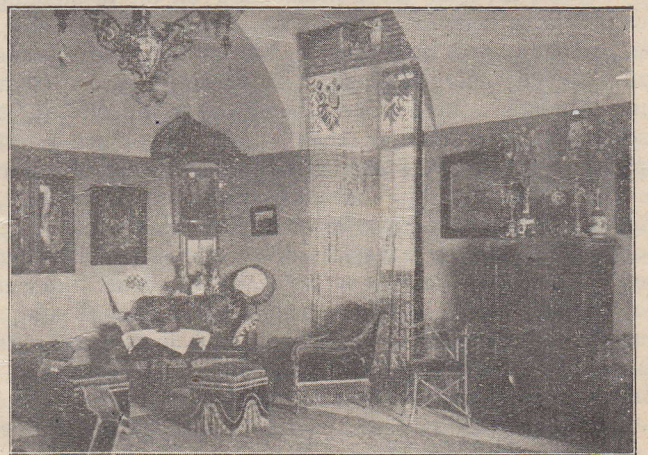
amékért odaadnám az én asszonyomat! — Emerik Búszzerző ilyen büszkén megfelelt a kifent bajuszu hatalmas öreg űrvezetőnek. A halvány asszonyka kiégett szeméből ilyenkor hálás örömtűzek raggyantak. Dolgos kis kezével felvidámultan hátba-hátba vágta a nagy csontos katona embert.

— Kedves gazdám! Ám, én sem hagynám el magát semmi kincsért . . .

Multak az idők. Kegyetlen hideg tél következett. A Tiszáról zimankós fergetegek nyargalásztak végig az öreg szegedi vár zugolyain. Betört a fagyos fergeteg a padmalyos bástyaszobákba is. Siró hangon a didergő katonák fagycsipett fülébe dudálta borzongató nótáit. Mint a jégverem, hideg volt a kaszárnya szoba. Emerik Búszzerzőnek a halavány, vékonyka felesége egyszerre csak beteg lett. Hiába rakták rá a sok pokrócot, hol fázott, hol égett, végül is meghalt a szegény kis baka-feleség. Emerik Búszzerző sirva subickolta ki a bakancsát. A többi vén bakának is hosszúra nyult az arca. Bár zsu-gori vég legény volt a káplár ur Morgó, mégis valóságos viaszgyertyákat vásárolt a kis halott fejéhez. A pajtások is előkotorászták a katonaládából, a nyakbaakasztott pénzes-zacskókból száraz garasikat. Koporsóról, szemfedőről közös akarattal gondoskodtak. A csatamezőn bár csúfot üttek száz halálból, bár szilaján tréfálkozva gyilkolták embertársukat, most lábujjhegyen jártak a hideg bástyaszobában. Elcsendesedtek. Magukba szállottak az Emerik Búszzerző feleségének gyalultatlan koporsójánál. A Felsővárosi minorita barátok meg — „Isten nevében” — eltemették a dolgos, hűséges kicsike halott asszonyt. Hogy azonban az árva Emerik Búszzerzővel mi lett, én bizonyosan nem tudom.

Akkoriban sürűn következtek a nagy háborúk. Ama bizonyos hadverő francia császár: Nagy Napoleon ostromozta a népeket. Bömböltek az ágyuk. Nyihogtak a vadparipák. Vérben fürdött a huszátok villogó kardja. A bakaság pangánétos puskái sem hiába ropogtak. Emerik Búszzerző szuronyt szegezve rohant előre. Puskaporfüstbe süppedt az iszonyu tájék.

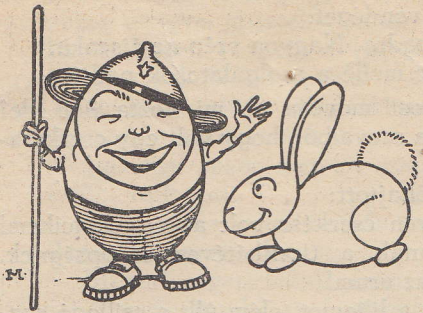
— Drága, szép magyar hazám! — még felsőhajtott. Emerik Búszzerzőt elnyelte az örvénylő csatatömeg. Idegen földben porladnak a becsületes magyar katonacsontok. Senki nem siratja az örökös katonákat. Csupán a hold ragaszkodik jeltelen sirhalmaikhoz. Kint az idegen országokban ezüstös sugártakarával takarja végig a süppedt hantokat. A tücsök ciripelő muzsikájánál a régi, régi felejtett halott magyar katonák kiülnek a dombra és álmodoznak a gátak közé, rabságba szorított Tisza folyóról. Jó, hogy a tücsök nem tudja elbeszélni nekik, miszerint már az ősi szent Tiszánk sem egészen a miénk.

Öreg szoba.

rápolti Nagy Jenő felvétele.

Márton Lajos művészi jubileuma.

Boldog húsvéti ünnepeket!

„kis Márton“ a mienk is. Hiszen művészetét mi is állandóan élvezzük, sőt érezzük, hogy a magyar cserkészmozgalom népszerűségét, közkedveltségét neki is köszönhetjük. Mert Márton Lajos az ő csodálatosan szép, bájos cserkészképeivel, az ő mosolygást és szeretetet teremtő gyermekrajzaival állandóan hódítja a híveket a magyar cserkészlet számára. Aki az ő rajzain és képein keresztül látja a mi mozgalmunkat, abban csak szeretetet teremhet, az csak kellemes, derült érzéssel gondolhat a cserkészre.

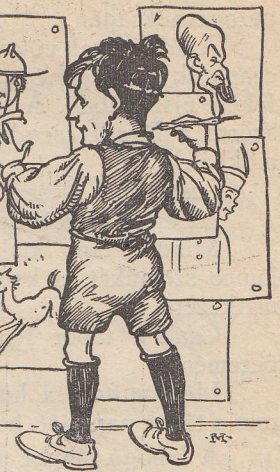
És ezzel már meg is mondtuk a Márton Lajos művészetének legfőbb jellemvonását. Ő a leghatékosabb magyar gyermekrajzoló. Senki nálánál jobban meg nem tudja látni azt, hogy mi a szép, mi a bájos, a mosolyt és derűt fakasztó egy gyermek külsejében. És nincs egy művésznünk sem, aki olyan könnyedén, olyan egyszerűen és mégis olyan ragyogóan tudná visszaadni a gyermeklélek minden naivitását, ártatlanságát, tisztaságát és fenségét, mint ő. Az ő gyermekképei valami különös melegséget árasztanak. Látásakor a cserkész-táborok minden szépsége, a pompázó természet illata, a tavasz mosolygó napsugara ragyog fel emlékünkből.

Ez a sajátos tehetség tette Márton Lajost egyik legkiválóbb ifjúsági illusztrátorrá. Képei sok kitűnő könyvünket díszítik, így Tóth Tihamér világhírű könyvsorozatát is. Ez avatta őt olyan művészé, akinek munkájáért versenyeznek az ifjúsági lapok.

Márton Lajos művészetében nemcsak komolyság és báj van, hanem igen

sok jóízű humor. Ki ne ismerné pompás karikatúráit? Lapunk mai számába rajzolt képei — amelyek életnek egyes korszakait karikírozzák — pompás bizonyossága nagyszerű humorának. És az ő rajzaiban a humor is mindig szolid, kedves sohasem bántó. Mennyi kedvesség van az ő tréfás cserkészlapjaiban!

De hiszen az csak természetes, hogy „Mártonka“ sohasem feledkezik meg a jó izlésről. Hiszen cserkész. Résztvett már a történelmi nevezetességű Vágón való tuta-jozásban, több cserkész-táborban. Élénk részt vett a magyar cserkészlet első szervezésében s ott volt Dániában, ahol pompás rajzaival csak öregbítette a magyarok sikerét (gyönyörű bizonyossága az itt folytatott komoly munkájának „Jamboree“ 1924. é. pompás rajzgyűjteménye).

Mártonka bőségesen termel.

Nem volna teljes a róla való megemlékezésünk, ha nem különböznénk egy-két fontosabb eseményt életéből: Székelyudvarhelyen született 1891-ben. Iskoláit Budapesten végezte. Első mesterei voltak a rajztanításban Kende István, és Kiss Ödön tanárok,

míg az első művészi instrukciókat Hegedűs Lászlótól és Komáromi Katz Endrétől nyerte. Már 16 éves korában rajzolt a „Zászlónk“-ba. Az iparművészeti főiskola elvégzése után nagy sikerei voltak Budapesten, Komáromban, Tátraszéplakon, Székesfehérváron, ahol mindeütt rendezett kiállításokat.

Nagy örömmel, őszinte szeretettel hajtjuk meg zászlónkat a jubiláló Márton Lajos előtt abban a reményben, hogy még nagyon sokáig a miénknek tarthatjuk őt, mint a legkiválóbb magyar cserkész rajzoló-művészt.

*

Mondanunk sem kell, hogy Márton Lajos művészi jubileumára minden cserkész készül. Bizonyosan sokan fogják felkeresni leveleikkel azok közül, akiknek sok boldog percet, derűs órát szereztek nagyszerű képei. Ha pedig a „Zászlónk“ úgy rendezi ünnepét, hogy azon vendégek is lehetnek jelen, akkor nagy termet kell erre a célra kérni, mert a cserkészek körében igen nagy a Mártonka tisztelőinek száma.

(Márton Lajos az itt közölt képeit lapunk húsvéti számára rajzolta.)

Húsvéti kaland „harcszerű“ közben.

Mártonka ahol tud — ott rajzol.

Mártonkából cserkészfestő lett.

Mezei Dönci édesapja.

Éjjeli inspekciós tiszt voltam a Nemzeti Nagytábor parancsnokságán.

A tábortüzek völgyéből szétfolytak a hosszúra nyuló csapatok a világ négy tája felé, lámpák imbolyogtak a fekete éjszakában. A fehérvári hadiárva zenekara tele-szórta a fáradt csendet vidám ütemekkel, táncos futamokkal.

Lassankint elcsendesült a tábor.

Az éjjeli örök megkezdik zajtalan sétájukat

Minden fény kialudt: a sátorok behunyták apró lámpa-szemüket, a konyhák parazsa meleg hamuba temetkezett.

Csak a tábor fénykeresztje világított a látóhatár peremén.

Meggyujtom a hosszunyakú acetilénlámpát, kinyitom a tábor naplóját, hogy megfigyeléseimet bevezessem.

A lobogó lángot száz és száz éjjeli lepke kerülgeti esztelen gyorsasággal.

Az alvó tábor kedves hangulata előnti a lelkemet. Hétezer szív dobog körülöttem: hétezer álom, hétezer remény, hétezer meleg szeretet, jóakarát, áldozatkészség.

Ilyenkor éjjel mind a hétezer lélek otthon jár az édes családi fészekben.

Egyszerre megszólal a telefon.

Az éles hang kiméletlen csörgéssel tépi meg a csendet.

— Haló! Parancsnoki sátor? . . . Igen? . . . Itt a tábori rendőrőrzár vezetője, Kollár.

— Parancsolj!

— Tisztelettel jelentem, a harmadik kerületben elfogtunk egy embert.

— Miféle embert?

— Arcképes igazolványa Mezei Miklós névre szól. Vidékről jött, azt mondja, tolcsvai.

— Vezessétek ide!

Negyedóra mulva két tábori rendőr kíséretében belépett a sátorba Mezei Miklós.

Középtermetű, negyvenéves uriember volt, tisztviselőféle. Szelid arcából két szomorú meleg szem kapcsolódott be kíváncsi tekintetembe.

— Kicsoda ön s hogy került ide éjnek idején. Az utolsó hajó 11-kor elment. Ha lemaradt a hajóról, jelentkeznie kellett volna a táborparancsnokságnál.

Mezei Miklós „viqyázz”-állásban várt néhány pillanattig, aztán megszólalt:

— Tisztelettel jelentem, a Dönci fiam helyett vagyok itt. Tulajdonképen neki kellene itt lennie.

— Ezt nem értem. Sziveskedjék világosan beszélni. Hol van az ön Dönci fia?

— Meghalt. Tolcsváron fekszik a temetőben. Szive fölött a cserészliliom, derekán a szolgálati öv s fejénél a koporsóban a cserkészkalap.

Mezei Miklós merev tisztelettel állt előttem. A lámpa lobogó fénye élesen körvonalazta alakját, melynek a hátere az éjszaka sötétsége volt. Arcán sűrűn hullottak alá a könnycseppek.

Kérdő tekintettel néztem a rendőrökre. Az egyik így szólt:

— Nekünk is ilyesfélét mondott. Megvallom, miniket kellemetlenül érintett ez a zavaros viselkedés.

Mezei Miklós rám emelte szomorú szemét:

— Azt hiszik, hogy örült vagyok? Hiszen igaz, a fájdalom gyakran rokon az örültséggel. Nem tudja, mit cselekszik.

Intettem a tábori rendőröknek:

— Elmehtettek!

— Egyedül maradtunk. Felkeltem s karon fogtam a szokatlan éjszakai vendéget:

— Ülünk ki a padra. Nagyon szép az éjszaka.

Leültünk a sátor mellé a szolgálatosok padjára.

Mezei uram, most mondja el, mi hozta önt ide? Annyit megértettem a szavaiból, hogy volt egy cserkészfia, aki meghalt.

Mezei Miklós sóhajtott:

— De még milyen cserkész volt az én Döncikém! Arany szive volt annak a tizenkétéves csöppségnek. Talpig cserkész volt az uram!

Mikor megkapta a lilomot, elém állt s csillogó szemében boldog örömmel így szólt:

„Apuskám, aki ezt a lilomot hordja, az lovag. Majd meglátod, mennyire más fiu leszek én ezentul!

— Pedig, higgye el uram, csupa kedvesség volt azelőtt is az a gyerek. Hanem akkor csakugyan megváltozott. A cserkész törvény minden pontját átélte s átalakította az egész családot. Ön jól tudja, hogy a cserkész törvényekkel át lehet formálni a világot, ha azok szerint élünk és cselekszünk.

De nem azért vagyok itt, hogy én magyarázzam önnek a cserkészteket.

Mikor a kisfiam teljes cserkészdiszbe öltözött s elém állt, önkéntelenül fölkiáltottam: A jó Isten kis katonájai!

Mert az volt! Önkéntes katona, aki rajongott a cserkészélet minden mozzanatáért.

— El tudom gondolni! Azt is elhiszem, hogy a halála mélyen megrendítette önt. Mikor halt meg?

— Engedje meg, hogy elmondjam az esetet.

Már több, mint fél éve készült a csapat a Nagytáborba. A fiam egyik gyűlésükről lelkendezve szaladt haza.

„Apuskám, engedd meg, hogy én is elmehessek! Az lesz a mi nagy-gyakorlatunk. Meglásd, mint férfi jövök haza. A parancsnok úr azt mondta, hogy hadjáratra megyünk a lomha társadalom, a nemtörődömség s a rossz akarat ellen. S le fogjuk győzni a lélektelen és szívtelen világot.”

Természetesen beleegyeztem, hogy elmenjen ő is a többivel.

Onnét kezdve se vége, se hossza nem volt a készülődésnek. Minden szabad idejüket tanulásra, gyakorlatozásra, kirándulásra szentelték.

„Csak nem mehetünk oda készületlenül, ahol az ország cserkészeinek a színe-java méri össze az erejét!” — szokta mondogatni a kisfiam.

Napról-napra erősebb, edzettebb lett a gyerek, nemcsak testben, hanem szívből és lélekben is. Sokszor engem is megdöbentett az a határozottság, önérzet s komolyság, amely minden szavában s cselekedetében megnyilatkozott.

De rátérek a szomorú esetre.

Március 15-én kirándult a csapat a Háromhuta föltött huzódó hegyek közé.

Vigan folyt a játék, a megközelítés, morse-jeladás, akadályverseny, térképezés egész napon át.

Az én Dönci fiam elemében volt. Minden versenyben részt akart venni s mintha vesztét érezte volna, a vakmerőségig feszítette a bátorságot.

Ami most következik, azt a halálos ágyán mondta el nekem.

A parancsnok ur kiküldte őt s még két társát Háromhuta felé a következő paranccsal: Hűsz percig menjetez északnyugati irányba, figyeljétek meg a rajzolja-

tok le az utat s a megfigyelt jelek alapján pontosan ugyanazon az uton jöjjetek vissza.

Répás Jancsi (az egyik bajtárs) jegyezte a megfigyelt ismertető jeleket, Dönci s a harmadik cserkész, Jenei Laci, az iránytű segítségével valóságos uttörő munkát végeztek a sűrű erdőben.

Negyedórai nehéz törtetés után jajgatást hallottak. Dönci fölfigyelt.

— Fiúk, hátha valaki bajban van? Gyertek utánam! Répás Jancsi ellenkezett:

— Mi lesz a paranccsal, amelyet teljesíteniünk kell?

— A parancsnok urnak meg fogjuk magyarázni a dolgot. — Felelt Dönci. — Halljátok? Valaki segítségért kiált.

A három fiú a hang irányába futott.

Néhány perc múlva tisztában voltak a helyzettel. A hegyoldalba vágott kőbánya meredek falának egyik kiugró sziklatömbjén tiz-tizenkét éves gyerek feküdt. Feje lelógott a mélységbe s a homloka vérezett.

A mélység szélén egy szegény asszony jajveszékelt.

— Ezek rözsét szedtek s a fiu lezuhant. Tán még él, csak eszméletét veszítette, — szolt Jenei Laci.

Az asszonyhoz siettek. Az pedig reszketve hajolt a szakadék felé, a kezét tördelte, majd a cserkészekhez fordult:

— Segítsenek, az Isten áldja meg! Segítsenek!

Az én Dönci fiam kibogozta a rözsecsomók kötelét, leoldotta derekáról a lasszót:

— Hurokülést csinállok, s ti le fogtok engem eresztetni.

Répás Jancsi elsápadt:

— Hátha lezuhansz te is?

— A cserkész, ahol tud, segít! — Volt a határozott felelet.

A kötel végét a legközelebbi fához kötötte, beleült a hurokba s a mélység szélén lefeküdt.

— Most lassan csusz tassatok lefelé!

A két fiu nekifeszítette a lábát a kiálló köveknek s óvatosan engedték le a drága terhet, az én hős kisfiamat.

Az anya térdreborult s hangosan imádkozott.

Dönci elérte az alélt fiut, átölelte úgy, amint a cserkész-órákon elméletben tanulta s fölkiáltott a másik kettőnek:

— Most húzzatok! De óvatosan!

Izgalmas pillanatok következtek.

Mikor a sziklafal felső peremén megjelent a Dönci alakja, az asszony elsikoltotta magát:

— Fiam! Édes kis fiam!

Dönci a mélység szélén előre tolt a ájult gyermeket, az asszony megragadta mindkét karját s kirántotta a halál torkából.

S ekkor szörnyű dolog történt. Az én kisfiam, az én hős cserkészem hátracsúszott, nagyot rántott a kötélen s a kettős teher alatt amúgy is meglazult kötel elszakadt.

S Dönci a mélységbe zuhant.

... Mikor Mezei Miklós ideért az elbeszélésben, a visszaemlékezés föltépte szívének behagedt sebeit. Könyei megeredtek s csak jó idő múlva tudta folytatni.

Összetört tagokkal szedték föl a kőbánya fenekén. Ráfektették a cserkész-szerkocsira s mint valami halottas menet, úgy vonultak be az udvarunkra.

Hivattam én három orvost is, nem lehetett rajta segíteni. Az ágy, amelybe akor este fektettük, a halálos ágya lett.

A láz démona teletüzdelte piros rözsákal az arcát. Édesanyja éjjel-nappal mellette volt, de az anyai szeretet sem tehetett csodát.

Negyednapra beállott a krízis.

Utolsó este megölelt s végtelen szeretettel nézett rám. Ezt mondta:

— Édes jó apuskám, ugye, fiuk is csinálhatnak végrendeletet?

— Meg fogsz gyógyulni, Döncikém! Meglásd, még a Nagytáborba is elmehetsz.

— Dehogy megyek, apuskám! Ugye, figyelsz rám? Igérd meg nekem, hogy nem haragszol a szerkeszetre azért, mert én meghalok. Megigéred?

— Megigérem.

— Az én végső akaratom. Akik meghalnak, azoknak a végső akaratát teljesíteni kell.

... Mezei Miklós fölállt, végignézett az alvó tábor fölött, szeme megakadt a villanykörtékből összeállított nagy fénykereszten s így szolt:

— Eljöttem a Nagytáborba, hogy a fiam végső akaratát teljesísem. Szeretni akarom, amit ő szeretett: —

... Segítsenek az Isten áldja meg! Segítsenek! ...

az ő nyomait keresem itt. Majd éjszakára bemegyek ezentul a városba, de napközben itt leszek.

Akik a Nagytáborban voltak s figyelő szemmel nézték az ott folyó életet, bizonyára látták Mezei Miklóst.

Ha valamelyik szerkocsi besüppedt a homokba, segített kiemelni.

Ha vizet cipelő kiscserkészt látott, elvette tőle a vödöröt.

Ha nagyobb terhet kellett emelni, alányújtotta izmos vállát.

Ott láttam a versenyeken, a tábortüznél, a reggeli imánál.

Néha órákig elnézte egy-egy csapat „otthoni” életét, a kötel-kerítésen belül folyó „belső-munkát”.

S mikor elérkezett a táborbontás napja, Mezei

Miklós megegyszer végigjárta a tábort s ahol tudott, segített.

Magam is láttam őt az utolsó napon. Az egyik csapat már kocsi-ra rakta szerelvényeit: a sátrak eltűntek, csak a konyha gödre sötétlett még a sik telepen.

Mezei Miklós fogott egy kapát s kezdte betemetni a gödröt. S miközben hányta a földet, a könyvei hullottak.

Mintha csak a cserkészfiát temette volna.

Radványi Kálmán.

Az események csattanója.

— Parancsnok úr, édesanyám várja, nagyon szeretné megismerni.

Éppen a vasárnap délutáni bézből partinkat fejeztük be és szerteheverésztünk a fűvön, amikor ezzel a hírrel rontott rám Root barátom. A Root itt nem színt jelent, tévedtél, kedves olvasó, ha Root barátomat színesen képzelted el. Az ő nevét rut-nak kell ejteni és gyökeret jelent. „Gyökér“, ez névnek nem hangzik éppen szerencsésnek a magyarban, tehát maradjon Root.

— Szélsébeesen megyek, kedves Root.

A napsugaras látogatási napon mindenféle társaságok szórakoztak a Delaware folyónak ezen a vonzó szigetén. A sziget 42 holdas területét a cserkészek megvették és „Treasure Island“ (kincsek szigete) néven óriási táborsort építettek fel benne. Most éppen 450 táborozó van benne és bizony mondom, nem közömbös ez a szám ama csattanó szemszögéből tekintve. A társaság vidáman fogadott.

— A fiam már évek óta ismeri önt és velem is megismertette munkáját. Felejthetetlen napokat töltöttek együtt — fogad az urhölgy.

— Istenem, csak tudnám hol és mikor?

— Dániában. A fiam az amerikai versenycsapat tagja volt és elmesélte, hogyan üdvözölték őket a díjkiosztásról hazavonuló magyar cserkésztestvéreket. Csak nem feledkezett el a két év előtt vezetett hadjáratáról?

— Asszonyom, fogadja hálás köszönetemet. Igazán meglepett, hogy Amerikában ilyen részleteket is számontartanak. Elismerését a magyar cserkészek iránt lehetetlen meghatottság nélkül hallanom. Meg is mondom majd a magyar fiúknak, hogy az amerikai fiúk a győztesek, szívből üdvözölték akkor a harmadik helyre jutott magyarokat. Ez tiszta cserkésztestvériesség és a mai napot örömnappá tette.

— Most jöjjön, végighurcolom az ismerősök közt.

*

A kincsek szigetére cserkészkompszállította a vendégeket. Ha valami nevezetes személy jött, sipjelt szolt. Most hosszút, keserveset jelzett a sip, egészen rekedt lett tőle. Két nevezetes vendég érkezett. Éppen négy óra volt. Az egyik a „Külföldi Barátom“ (My Friend Abroad) ifjúsági világlevelezési mozgalom igazgatója; a másik Mr. Keane, az amerikai vízcserkészlet nemzeti igazgatója. Mind a kettő nagyszerű előadó: pompásan tudja elmulattatni a hallgatóságát és örökké tréfás kedvű. Az egész tábor zsongott körülöttük, mert mindenki tudta, hogy itt ma valami hecc lesz.

— Látja asszonyom, ez a népszerűség. A sip bereked izgalomban, a tábor feljük szalad, minden egyből élet megszűnik, ha ők jönnek.

— Jöjjenek csak mindnyájan, magának ehető levélpapírost adok és magának (a vízi ember felé) ehető csónakot. Mindnyájan a vendégeim uzsonára.

*

Öt óra. Kürtjel harsan és ebben a pillanatban vagy 300 cserkész rohanja meg az indián romantikától annyira híres Delaware-t. Ott lesték már úszónadrágban a jelzést a parton. Hétköznapokon az összes cser-

kész táborokban csak fél hatkor lehet fürödni, vasárnap azonban háromnegyed óra áll rendelkezésre, öttől háromnegyed hatig. Hatkor már vacsora van.

A társaság pillanat alatt széteszlott. Ott hagyunk csapat-papot, ehető levélpapírost és gőzhajótortákat és a másik szempillantásban már berohantunk mi is a vízbe. Rettenetes harc kezdődött. Jó, hogy 12 csónak zárta el a veszélyesebb helyeket. A parton figyelő toronyt építettek emelet magasságra és ebből figyelte a vezetőség, nem akad-e szabálytalanság. Ha veszély lenne valahol, vagy egyik-másik fiú az elhatárolt részen túl tévedne, szócsövön át vezényli vissza. Ha pedig ez nem használna, vezényszót ad a készenlétben cirkáló canoek közül a legközelebbinek és azok a renitenst kiteszik a partra. Ilyen eset azonban egész nyáron alig fordul elő kettő.

Ahol a bemenetel és a fürdőzés ennyire szabályozva van, ahol ily tökéletes ellenőrzés működik, ott persze a befejezés is pontosan kidolgozott rendszer szerint megy. Ennek a rendszernek a záradékát nem tudom hogyan fogalmazták meg amerikaiul, de magyarul röviden így hangzik:

— Aki utolsó, azt megverjük.

Hát ebből kerekedett a csattanó.

Pontosan háromnegyed hatkor megszólalt az őrtornyon trónoló segédtsztnek, történetesen éppen az én Root barátomnak a sipjele. A fürdőzésnek vége. Megvallom, hogy van valami jó véleményem a magyar cserkészek fegyelméről is. Még sem láttam soha, hogy a magyar cserkészek egyetlen sipjelre a vizet olyan pánikszerű gyorsasággal hagyják ott, mint ezek.

Amint bámulva állok a vízben és sajnálkozom a hirtelen megszakadt jó játszmán és nem tudok hova lenni a csodálkozástól ezen az impozáns fegyelmen vagy mi ez: egyszerre csak rám tülköl Root barátom onnan az ég felől, a torony tetejéből:

— Siessen ki a vízből parancsnok úr, mert megverik.

Ejha; inkább nem. Kinn termettem és együtt mulattam a sokszáz gyerekekkel, aki mind ott gyülekezett össze a parton és dehogy is ment öltözködni. Lesték, ki lesz az utolsó. Vártak valamire nagy várakozással és nagy gaudiummal. Már alig volt valaki a vízben és kezdték számítgatni, ki ér ki előbb. Versenyúzás keletkezett a néhány benragadt között és mindenkinek akadtak barátai, akik biztatták, hogy húzza le a társait és ugorják a partra. Amint már mindenki kinn volt a parton, előbb csendes, majd mind zajosabb derültség ülte meg a levegőt. Eleinte kuncogások, később kitörő nevetések hangzottak. Végre is harsogó jókedv tört ki. Ebben mindenki résztvett — két ember kivételével. Ez a két ember a víz közepén egy határkötelen függeszkedett és isteni nyugalommal tárgyalt valami nagyon érdekes ügyről. A két híres vendég volt. Anyyira lekötötte őket a beszélgetés, hogy nem hallották a sipjelet, nem vettek tudomást arról, hogy már mindenki a párton van, sőt arról sem, hogy a harsogó nevetés feljük hömpölyög. A toronyőr erre kürtöst rendelt fel és fújta a takarodót a két makacs tárgyalónak. Most felocsudtak és minthogy nagyon is

jól ismerték a csiziót, azonnal sprintbe fogtak és azon igyekeztek, hogy a *másikat* verjék meg. Pokoli riadalom támadt. Az amerikai rögtön fogékony minden verseny iránt. Azonnal két párt keletkezett és ordítva biztatták az úszókat:

— Szorítsa, Mr. Keane: mutassa meg, hogy a vízicserkész hogy tud úszni!

— Lehúzni a vízifókát! Előre „Külföldi Barátom!”

A gyerekek teljesítő képességük határáig üvöltöttek, hiszen most már biztos volt, hogy két felnőtt kap ki; ők kinn voltak a vízből. A toronyőr váltig kiáltozott valamit a szócsövén át, de ez elveszett az örületes hangzavarban. Végre is az összes amerikai vízicserkészek legfőbb igazgatója egy paraszthajszállal — lemaradt. Tomboló tetszés fogadta a győztest. Az egy cezári gesztussal intett köszönetet a tömegnek és eléptetett. Azaz hogy csak eléptetett volna, de most lerohant Root barátom és toronyőri szócsövének maximális hangerejével kiabálta „Külföldi barátunk” fülebe, amit felülről nem hallottuk meg:

— Száznál több fürdőző volt! A két utolsót verjük meg. Mindketten résztvehetnek a vesszőfutásban!

Csend lett. El kellett ismételní a döntést a közönség számára is. Hát mi-csoda zörejt lett erre. A vízifóka bűnbölvé nevetett, a külföldi barátom égnek tárta karjait:

— Akkor minek nyeltük le a békát? Győztes vagyok, akit megvernek.

„Résztvehet”, ez anynyi, mint résztvesz: ilyen invitet a korrekt sportfelfogás szerint nem lehet elhárítani. Tehát vesszőfutás lesz!

A cserkészsereg most mutatta be második fejezetét a fegyelmének. — Én nem igen tudtam elgondolni eleinte, hogy miképen is ver meg két bűnöst ennyi ember. De a fiúk tudták. Kétoldalt felsorakoztak a jobbkezesek és a balkezesek a maguk oldalán és próbálták a lendületet, biztosították a helyet a „svungra”. Nem kellett itt vezényszó, készen volt a sor egy pillanat alatt. A sor olyan hosszú volt, hogy a tekintet elfá-

radt, mire a végire ért. Nurmi meg Kolehmainen kel-lene ide. Amint a sereg felállt, halálos csend állt be. Hallani akarták, hogyan kopog végig a futón a csapás, hogy kiszámíthassák egyetlen csapásukat. A két érdekelt ott állt a sor szájánál és udvariasan tessékelt egymást előre.

— Parancsoljon, külföldi barátom, hiszen ön a győztes!

— A viláért sem, rozmár barátom, a szárazon ön sokkal jobb!

Ujabb jókedv. Végre nagy ceremóniával sorsot húztak. Ujra a külföldi barátom nyert. Sójajtás: az ördögbe is, ma nem tudok szabadulni a szerencsém-től! Nekifohászokodik, majd *hirtelen, mintha kilőtték volna, sprintelni kezd* Mire az első párok felocsudtak, már 50 lépéssel odébb volt. Olyan ügyesen, hirtelen tört elő, hogy alig kopogott rajta számosabban a tenyér. Az első párok sajnálták az elszalasztott jó alkalmat és méltatlankodni kezdtek. Ezt a tétovázást a maga javára fordította a rozmárfóka és elillant. Valóban volt valami igaz abban, hogy a szárazföldön jobb, mert csakhamar egymás mögött vágatott a két úr. Aki az elsőre ütött, annak nem maradt ideje felemelni karját a második javára, mások meg azon maradtak le, hogy hirtelen nem tudtak határozni: melyiket a kettő közül?

A szülők, a nézők hatalmasan mulattak a gyerekek csalódott arcán. Ezek, úgylátszik azt hitték, hogy az elitáltak karonfogva sétálni fognak és ők versenyt püfölhetik őket.

A szülők, a nézők hatalmasan mulattak a gyerekek csalódott arcán.

Ezek, úgylátszik azt hitték, hogy az elitáltak karonfogva sétálni fognak és ők versenyt püfölhetik őket.

A multság teljes volt.

*

Félhétkor véget ért a vacsora. Root barátom szolgálata is. Felkeresett beszélgetni. Kérdezem:

— Mit szól hozzá, milyen multságos volt a vesszőfutás. Keane úr hogy *meglepődött*, amikor hallotta, hogy neki is futnia kell.

— Gondolja? . . . szölt Root és ravaszul hunyorított hozzá.

Iemesi Győző.

Munkáskezek.

Reggel még állt a gép előtt,
olajos volt az arca, a ruhája
feszítő izommal csavarta előre
és akaratot parancsolt reája.

Estére ledobta a munkaköpenyt,
egyenes vállal beállt a sorba
s míg zengett a nóta: „Ránk vár a világ”,
a kezemet tartotta büszkén összeforva.

A tenyért néztem és mondani akartam:
„Testvér te vagy ma a legnagyobb király,
dolgos kezéd a világ pálcája
s a szemed az repülő sárly.

A kezéd kérges, durva munka, vágta
ütni tudó titkos, erős vasököl,
de láttam testvér, egyszer lestem rája:
gyárban a könnyet, hogy szárította föl.

Láttam testvér, hogy piros lett az arcod,
mert nevettek rajtad: „Segít a bolond . . .”
És mégis mondom, hogy te vagy ma nekünk
a kaputostromló bizánci Botond!

Testvér az uton sokan megyünk
s líliom sokunknak mellén díszleleg,
de boldog leszek, ha rámismersz az utcán
s olajos, kormosan nyújtod a kezéd.

Arady Zsolt.

Cserkészkaland.

A parancsnok megállt a domb tetején. Innen meszszire elláthatott. Még Öcsinek is kitágultak csodálkozó gyermekszemei a gyönyörüségtől, amikor felért melléje. Ilyen szépet csak kora tavasszal lehet látni: a domb körüli széles tisztás bársonyos, frisszöld pázsitja ezer meg ezer gyémántszenben ragyogott a napfényben, mely rövid zápor után épen most tört ki a felhők mögül. Köröskörül az erdők fái bontogatták rügyeiket, egy-egy fehér nyirfa leheletszerű lombozata kiütközött a rozsdavöröses fák közül.

— Itt a tavasz! — kurjantotta el magát Öcsi, mintha ennek csak most ébredt volna tudatára. Mindjárt utána megkérdezte:

— Parancsnok ur, ez a 257-es magaslat, ahol az őrsöknek találkozniok kell?

— Ez! — mosolygott a parancsnok.

— Fújhatok akkor már? — csillant fel a szeme és a kürtje után kapott. Már egész délelőtt tantalusi kinkat állt ki. A raj őrsei még az állomáson szétváltak egymástól, mindegyik külön utvonulat és külön feladatokat kapott, őt pedig magával vitte a parancsnok, mint kürtöst. A fiatal tavasz, az erdők illata, az ibolyáktól kékellő pázsit valami friss mámorral töltötték el tizenhároméves szívét, szeretete volna boldogságát belekurjantani a kürtjébe — és nem volt szabad. Mert minden kürtjelzésnek parancsot kellett továbbítania az őrsökhöz. A parancsnok most is tagadólag bölintott a fejével:

— Még nem! — Aztán megnézte az óráját: öt perc múlva tizenegy! Az őrsöknek nemsokára meg kell érkezniök!

— Akkor talán fujok? — nézett Öcsi újabb várakozással a parancsnokra. De annak a szeme a távolban járt.

— Nézd, Öcsi, — ujjongott hirtelen fel — látod, ott az erdő szélén balra, az egyik őr jön cserkészmenetben. Neked jobb szemed van, melyik őr az?

— A Fecskék! — jelentette ki Öcsi fölényes bizton-sággal.

— Megismered a zászlójukat?

— Nem, hanem a Gyuri csukaszürke köpenyét! kacagott Öcsi. — Hohó amott meg a Vadgalambok!

A domb alján a zerdőből hirtelen bukkant elő egy másik őr.

— Most már csak a sasok hiányoznak! — kémlelte körül a parancsnok a tájat.

— Fújni kellene nekik — ravaszkodott Öcsi vágyakozva.

A parancsnok nem ért rá felelni, mert közben két irányból egyszerre érkezett be a két őr nagy fujtatással és diadalmasan jelentkezett. Élénk lett a 257-es magaslat teteje. A Vadgalambok huszonnégy nyulat láttak, (fejenként hármat!) ezen nagyokat nevettek. A Fecskék egy csadálatos barlangot fedeztek fel. Kalapjuk mindegyiknek tele volt ibolyával. A parancsnok az óráját nézte.

— Negyed tizenkettő! A Sasok úgy látszik eltévedtek! Öcsi, fujd a sorakozót!

Öcsit egyszerre nem érdekelték sem a nyulak, sem a csodálatos barlang, fujta tele tüdővel, ahogyan azelőtt még sohasem. Egy tavaszi délelőtt minden visszafojtott örömét belefujta a sárga kürtbe, visszhangzott tőle mező és erdő.

— Elég! — A kis csapat figyelt, sehonnan semmi válasz, nagyon messze lehetnek még. Egy-két szemben felgyulladt valami csöndes káröröm fénye. Hogyisne, a

Sasok ugyanis nagyon nagyra vannak cserkészstudományukkal, most mégis eltévedtek.

— Fujd még egyszer!

Öcsinek nem kellett biztatás. Hiába minden. A parancsnok arca egy pillanatra elborult.

— Nem várunk tovább! Lemegyünk a völgybe kieszemeltem egy jó táborhelyet. Ott leszereltek és mindegyik őr azonnal megkezdi a tűzhelyépítést és a főzést. Félkettőre kész lehet az ebéd.

A kis völgy — mintha csak cserkészeknek formálta volna ki a Természet, — csakhamar olyan volt, mint egy felturt hangyaboly. A fiuk fát hordtak, gallyakat gyűjtöttek, vizet hoztak a közeli forrásból, ásták az őrsi konyhát, krumplit hámoztak — mindegyiknek mintha tizkeze lett volna. S közbe nem fogytak ki a jókedvből és a tréfából. Főleg a Sasokra járt rá a rud. Azok ugyan majd koplalva fognak izzadni tűzhelyük mellett, amikor a Fecskék már jóízűen lakmározzák a paprikás krumplit meg a sajtos makaront! Észre sem vették, hogy mulik az idő, csak a parancsnok nézett mind gondteltebben az órájára. Aztán magához hívta Gézát, a Fecskék őrvezetőjét:

— Lehetetlen, hogy a Sasok eltévedtek volna. Jksa ismeri ezt a terepet. Valami bajuk eshetett. Ne szólj senkinek, ne vegyük el a fiuk jókedvét. Átadom neked a vezénylest és én Öcsivel megkeresem őket. Öcsi!

Öcsi készségesen ugrott elő az egyik bogrács mellől, ahol már főtt a víz és benne a krumpli.

— Megkeressük a Sasokat, te velem jössz.

Öcsi fájó bucsupillantást vetett a tűzhely felé, aztán szó nélkül vette a kürtjét és feltette a kalapját. Géza átvette a vezénylest. Mintha a csapat magas jókedve egy kissé elhalkult volna.

A parancsnok már messze járt. Térképen magyarázott Öcsinek, akinek szeme ismét mosolygósan ragyogott. Hiszen itt kaland készül!

— Látod, ezen az uton kellett volna jönniök. Figyelj erősen, hogy nem találsz-e nyomokat.

Öcsi úgy szaladt előre, mint valami vizsla, a parancsnok alig birt nyomába érni. Egyszerre csak egy ut kereszteződésnél felkiáltott:

— Parancsnok úr, parancsnok úr! — az arca egészen kipirult az izgalomtól — lábnyomok! A Sasok lábnyomai!

A parancsnok odaért. A reggeli eső épen csak hogy egy kicsit elverte a port, az uton világosan lehetett látni az egymást keresztező sáros lábnyomokat. A parancsnok kissé csalódottan nézte őket.

— Ez másoké is lehet. Sok emberrel találkoztunk utközben.

— De itt — mutatott Öcsi izgatottan az egyik lábnyomra — ez a Dini cipője. Maga verte be a szegeket a cipőjébe, amikor téli táborba indultak.

Most már a parancsnok is izgalomba jött. A térképet nézte.

— Akkor letértek a kijelölt utról. Azaz mégse, — kiáltott fel — hiszen itt kell lenni annak a kőfejtőnek, ahol parancs szerint látrajzot kell készíteniök. Keressük meg Öcsi a kőfejtőt!

Öcsi megint előre szaladt és egyszerre csak elünt, mintha a föld nyelte volna el.

— Öcsi! — kiáltott a parancsnok riadtan s Öcsi feje megint előtűnt a föld alól, azaz egy nagy üregből, mely az ut szélén váratlanul tárult a parancsnok elé.

— Itt a kőfejtő! Csodaszép!

A parancsnok a lábnyomokat vizsgálta. Az üregbe vezettek be, de mindjárt azt is látta, hogy ki nem vezet-

tek. Tehát a Sasoknak benn kell lenniök a földalatti kö-
fejtőben. Kissé rekedt volt a hangja, amikor megszólalt:

— Gyerünk, Öcsi, keressük meg a Sasokat!

A köfajtó elhanyagolt állapotban volt. A félig be-
dőlt üreg helyén valamikor kocsiut vezetett be a föld
mélyébe. Lent hatalmas termek voltak kivágyva a termés-
kőből, óriási négyszögletes oszlopokkal. A világosságot
felülről kapták, mert a tető itt-ott át volt törve. A terme-
ket folyosók kötötték össze, melyek elvesztek a sötét-
ségben. Öcsi szeme messze kitágult, Verne-regények
csodás kalandjai ébredtek benne és a Sasokról egészen
megfelekedett. A parancsnok a nyomokat vizsgálta.

— Itt tartottak pihenőt — mormolta maga előtt in-
kább, mint mondta. Egy kifaragott kőasztal körül a fi-
nom köpor egészen össze volt taposva és a hirtelen el-
ásott elemozsia maradványokból egy papirosszelet kikandi-
kált a földből. Öcsi is figyelmes lett.

— Parancsnok ur — kiáltotta, — itt levetették a
cipőjüket és meztláb mentek. Két fiu meztláb ment!

— Ezek más fiuk voltak — mondta a parancsnok
rövid megfigyelés után. Olyanok, akik nincsenek hoz-
zászkva a cipőviseléshez. Látod, a hüvelykujjuk egészen
eláll a többi ujjtól, ez annak a jele. Menjünk a nyomot
után, de várj csak, előbb fuji egy erős sorakozót!

A kürtszót kísértetiesen visszahanqozták a kőfalak.
Aztán mindketten visszafajtott lélekzettel figyeltek, jön-e
rá felelet. Az egyik sötét folyosó mélyéből, amerre a
lábnyomok is vezettek, mintha távoli füttyszó hangzott
volna, Most már mindketten izgatottak voltak.

— Fújj még egyszer!

Most hiába figyeltek, nem jött semmiféle visszhang.

A parancsnok nagyon komoly lett. Megpróbálta a
villanylámpáját, szerencsére tegnap tett bele elemet.

— Öcsi, figyelj ide! A Sasok, amint a nyomok mu-
tatják, ezen a folyosón mentek be és nem jöttek vissza.
Lehet, hogy valami bajuk esett. És most utánuk megyek,
te itt maradsz és ha egy félóra alatt nem jönnek vissza
vagy nem adok füttyjelet, leszaladsz a faluba és segít-
séget hozol. Megértetted?

— Parancsnok ur, hadd mehessek én is! — szepe-
gett Öcsi, aki egyáltalán nem találta bátorságosnak,
hogy itt maradjon egyedül a földalatti termekben.

— És akkor ki hoz nekünk segítséget?

Ezt Öcsi is belátta, kihuzta magát, tisztelgett. Gyer-
mekszemébe kiült a férifeladat önérzete.

A parancsnok pedig megindult a folyosón, mely
mindinkább szűkült. Villanylámpája felcsillanó fényénél
követte a nyomokat: nyolc pár cipős és két pár meztelen
lábnyomot. Majd lehajolt: eldobott gyufaszálakra, égett
papirosmaradványokra bukkant. Erre mentek. Most nem
gondolkozott, miért tették ezt, kíváncsiságból, kaland-
vágyból-e. Meg kellett őket mielőbb találni. Itt a folyosó
már nem mutatta emberi kéz nyomait, földalatti barlang
volt, lába minduntalan levált kődarabokba botlott, majd
elmaradt a keménykőves réteg, nedves, omladozó mész-
kő váltotta fel.

Hirtelen megállt, mintha hanqot hallott volna. Most
ujra. Sietve ment előre. Villanylámpáját kimélte, hátha
még sokáig lesz szüksége rá.

Egyszerre előtte a sötétben egy gyufa villant fel,
pár pillanatig világított, aztán elaludt. Elakadó lélekzet-
tel ért oda. Villanylámpájával rávilágított az előtte álló
alakra, annak szemei ragyogtak:

— Oh parancsnok ur!

Dini volt. A parancsnok nem tudta, megölelje vagy
összeszedja-e. De nem volt most idő érzelmeskedésre.
Dini gyorsan kezdett magyarul:

— Tízóraiztunk és tízóraiztunk után az utról vázlatot
készítettünk, Tóni és Ali pedig felfedező utra indultak

a sötét folyosóba. Egyszerre csak azzal jöt
hogy messziről segélykiáltásokat hallottak. Iő-
felfedezte a meztlábos nyomokat, melyek eg-
sek voltak és nem vezettek kifelé. Mindj-
tunk, hogy két falusi gyerek talán bem-
lyosóba és eltévedt. Jóska összeszedte magyar helyeslőleg
vilanylámpánk nem volt és a gyufát ki-
zd a kötél. Karesú
ságpapirosból csináltunk fidibuszt. En-
pillanat alatt kö-
mert itt a garlang kettéágazik, hogy vis-
a produkciónak,
vesszék el az utat. Meg aztán itt az őrs
kézmozdulat a
a dán a

... Parancsnok ur, parancsnok ur, lábnyomok! ...

tudott együtt maradni, olyan szűk a folyosó. Füttyjelek-
kel érintkezünk, de most már régen nem kaptam semmi-
féle jelt és már szinte félni keztem. Milyen jó, hogy pa-
rancsnok ur jött!

A parancsnok megszorította a kezét:

— Maradj csak tovább itt, én majd megkeresem
őket. A folyosó elején van Öcsi, ha egy félóráig nem
jönnek vissza, menj ki hozzá és hozzatok együtt se-
gítséget.

A barlang-ut mind kanyargósabb és mind szűkebb
lett. Már csak lehajtott fejjel lehetett előre menni. —
Jobbra-balra elágazott. Jóska mindegyik elágazásnál ha-
gyott egy cserkész. Némán állottak ott a földalatti söt-
étségben, mozdulatlanul, mint a pompéji katona. Mu-
tatták a parancsnoknak az utat. Bandi elmondta, hogy
itt találkoztak az egyik parasztfiúval, aki segítségért
kiáltozva igyekezett kifelé. Messze behatolt a pajtásával,
az előre ment és egy helyen, ahol csak hasmánt lehetett
már tovább hatolni, rája omlott a föld. Jóska most pró-
bálja az őrsi ásóval kiásni, ha ugyan még életben ta-
lálja.

A parancsnok szinte utolsó pillanatban érkezett.
Jóskának elfogyott a gyufája. A sötétben találomra turta
a földet, az izzadság csurgott róla és minden percben
őt is eltemethette volna a föld. A parancsnok gyorsan
leváltotta, Jóska tartotta a villanylámpát. A parancsnok

...t. A megmenekült parasztfiu — egy vézna, körülgyerek, aki rémültében csendesen a földet.

...t az eltemetett fiu lába. Most már elő-

...tt lenni. Öt perc mulva szabadon fe-

A parancsnok semmi élet. A parancsnok és Jóska szíre elláthatott, nyire lehetett, futva vitték kifelé. Bandi gyermekszemei zót sem váltottak. Az őrök tagjai egymás-lyen szépet, csak.

Öcsi ajkára ráfagyott az örömkialtás, amikor a gyászos menetet meglátta. Az élettelen fiut ráfektették a kőasztalra. Jóska megkezdte az élesztési kísérleteket. A leomló föld szerencsére a fejét nem tette el egészen. Egy negyedórai kemény munka után (a Sasok az egyszer komolyan gyakorolhatták a mesterséges légzést) a fiuba visszatért az élet. Szemét révedezve felnyitotta, aztán felült. Nem tudott még beszélni, az arca halott-sápadt volt. A pajtásáé sem különben.

— Na ezek sem mennek többé felfedező utra a Föld középpontja felé! — mondta Laci nevetve és ez volt az első szó, ami elhangzott az egész idő alatt. A feszültség feloldódott és a fiúk megkönnyebbült kacagásba törtek ki. Győző ezalatt cserkészbotokból hordágyat rögtönzött, de amikor a fiut rá akarták fektetni, erélyesen tiltakozott. Neki semmi baja, mondta tört magyarsággal. Sváb volt az istenadta. Nagyot ivott az egyik cserkészkulacs-

ból és leugrott a kőasztalról. Megfogta Jóska kezét, egy szót sem szólt, de a szemében könny csillogott.

* * *

A Fecskék és Vadgalambok épen elkészültek az ebéddel és felálltak imához, amikor az élesszemű Gyurka, aki felportyázott a dombtetőre, lélekszakadva jelentette:

— Jönnék a Sasok a parancsnok ural!

Egyszeriben visszatért a jókedv.

— Ezek ugyan alaposan eltévedtek! Most aztán kezdhetik előlről a főzést! Fiuk álljunk fel sorba és amikor bevonulnak, kívánjunk nekik jóétvágyat! — röpködtek a megjegyzések és az indítványok. A két őr felállt.

A Sasok bevonultak a táborhelyre. Az arcuk ragyogott. Öcsi diadalmi marsot fujt. A többiek egyszeriben körülvették őket. Öcsi volt a lehangosabb, mintha ő követte volna el a legnagyobb hőstettet. Géza pedig odalépett a parancsnok urhoz:

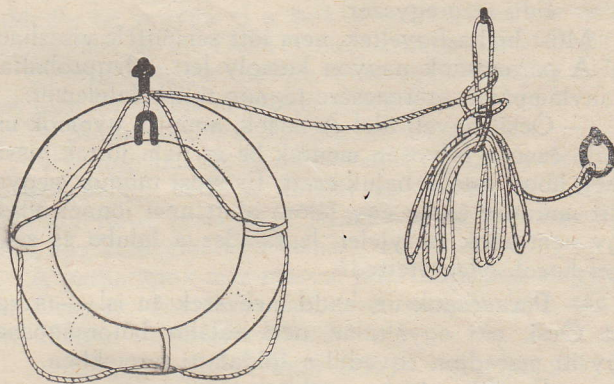
— Tisztelettel kérjük, a Vadgalambokkal együtt, hogy a Sasok ne főzzenek már. Mi annyit főztünk, hogy magunk meg sem tudjuk enni. Jut nekik is elég. Négyen legyenek a mi vendégeink, négyen meg a Vadgalamboké.

Pár perc mulva az egész raj jóízűen falatozott. Azt ugye mondani sem kell, hogy Öcsi mindkét őr által meghívatta magát. Utóvégre meg is érdemelte. f.

Hogyan kell a mentőövet helyesen felakasztani?

A mentőövre szerelt kötélt arra szolgál, hogy a beléje kapaszkodót kihúzhassuk. A kötelet előre kell rá felkötnünk, mert az izgalmas pillanatokban nincsen rá idő. A legjobban bevált módszer az, ha a kötelet egyforma tekerceselésben feltekerjük, a legutolsó részén keletkezett hurkot előrehúzzuk s a kötélt folytatását szoritónyolcással reáakasztjuk. Ilyen felbontásnál a hurkot csak ki kell húzni a szoritónyolcásból s a kötélt kidobásra kész.

(ch.)

A Ti könyveitek! című könyvismertető, mely március közepén hagyta el a sajtót, hatalmas sikert ért el. Olvasóink tömegesen érkező levelei bizonyítják, mily fontos szükségletet elégítettünk ki akkor, amikor teljesen önzetlenül és ingyenesen eljutattuk ezeket a csapatokhoz két példányban. A napokban megküldjük az igazolt cserkésztisztoknak és segédtisztoknak, hogy mellettük lehessünk nehéz munkájukban, melyet felelősségteljes hivatásuk ró reájuk.

Mindazok, akik nem kapták meg hivatalból és érdeklődnek iránta, illetőleg megszerezni óhajtják, 40 fillér bélyeg beküldése ellenében megkaphatják a Magyar Cserkészszövetség orsz. gazdasági hivatalában.

A „Magyar Cserkész“ kiadóhivatala, mely azonos jelenleg a Szövetség országos gazdasági hivatalával, olvasóinknak azzal akar kedveskedni, hogy a „Magyar Cserkész“ régi évfolyamaiból teljesen kötött példányokat bocsásson rendelkezésünkre. Az evégből szükséges rendező munkálatok elvégzése után örömmel jelenthetjük, hogy olvasóinknak a III. évfolyamot teljesen tudjuk felajánlani mint a legalkalmasabb husvétii ajándékot.

Sajnálattal kell egyuttal megállapítanunk, hogy tehát a többi évfolyamokból, egyes számok teljes hiánya miatt, eddig még nem sikerült teljes példányokat összeállítanunk. Hogy e hiányon segíthessünk, szeretettel arra kérjük olvasóinkat, nézzék át irataikat és ha az I. évf. 1., 2. és 10., a II. évf. 1., 2., 3. és 4., a IV. évf. 5., 6., 7. és 10., az V. évf. 1., 2., 10. és 11., a VI. évf. 1., 17—18., 20., 21. és a VII. évf. 1 és 2. számaiból kiselejtezhetőt, vagy legalább nélkülözhetőt találnak, jutassák el azokat a Magyar Cserkészszövetség gazdasági hivatalához, mely azokat példányonként visszavásárolja 20 fillérért.

Ez alkalommal kell közölnünk azt az örvendetesen szomorú tényt is, hogy ez évi jan. 1-ei és febr. 15-i számaink is teljes kifogyóban vannak, s azoknak az egyre nagyobb számban jelenkező előfizetőinknek, akik ez év elejétől kérik lapunkat, nagy szomorúságunkra nemet kell mondanunk. Azért tehát arra is kérjük kedves olvasóinkat, hogy amidőn irataik között körülnézzenek, e számokra is legyenek figyelemmel és ha nélkülözhetőnek egy-két számot, küldjék haladéktalanul vissza a kiadóhivatalnak, mely azokat számonként 24 fillérért visszavásárolja.

Legyen meggyőződve minden olvasónk, hogy ezzel a cserkészlet ügyének tesz szolgálatot.

Kis képek a nagytáborból.

Az alább következő sorokat a Nagytábor Emlékkönyve számára írta Rácz Jenő cserkésztestvérünk, a IX. kerület sajtófőnöke. Fájdalom, az emlékkönyv nem lehet olyan terjedelmű, hogy az abba írt nagy anyagot mind leközölhetné. Bizony sok-sok érdekes dolgot hiába írtak meg a lelkes munkatársak. Ezek a kedves apróságok is kimaradtak. De hiába nem íródtak! Az élesszemű, melegszívű megfigyelő utólagos jóváhagyása reményében, ezeken a hasábokon tárom elébetek. Van tán, aki azt mondja, hogy már nem aktuálisak, mert régen volt a Nagytábor? Én azt hiszem, hogy ezek az emlékek mindig időszertűek, mert mindig gondolunk rájuk.

*

Tábori istentiszteleten voltunk. A domboldalon sűrű sorokban állott a gyülekezet: sok száz cserkész. Középpütt papi palást sötétlett, s a tiszta ég alatt, az áhitatos csöndben ércesen zengtek a Biblia ódon szavai. Az Ur szölejéről szólt a textus . . . és végig a domboldalon, szép rendes sorokban, lehajtott fővel álltak a fiuk: ime, az Ur szöleje!

A büszke zászlók alázatosan imára hajoltak — aztán felharsant az ősi ének: Te benned biztunk eleitől fogva . . . zéngett a domboldal, mint egy óriási orgona.

És közben, messziről, a zászlórúd felől, katolikus egyházi énekek hangjait hozta felénk a szél: tesvéreink énekeltek . . . és zengett, kavargott a kétféle ének, a szél szárnyára vette mind a kettőt és vitte, vitte, míg megtisztulva minden salaktól, ami a földön hozzájuk tapadt, egyetlen tiszta, égi harmóniává olvadva értek a Királyi Szék elé, ahol nincs már különbség az emberek fiai között, ahol egyenlő minden megtört, alázatos szív.

*

Délutáni pihenő. A kerület főterén vidáman hancúroznak a fiuk, pattog a kis labda, itt is, ott is felcseng a gondtalan kacagás.

A nagy jókedv közepette gondokba merülve áll az Erő csapat egyik ifjú büszkesége. Van is rá oka: sehogy sem sikerül a „krinolin“. Már pedig nagy keserűség az! Mikor makrancosan kigyózik az ember körül az alattomos kötél, s van annak mindenféle formája, csak ép az a bizonyos „lapos hurok“ nem akar megszületni. Mikor pedig azt érzi az ember, hogy köréje hurkolódik a lasszó s a végén alig látszik ki a kötél tekervényei közül, olyankor bizony csöddöt mond néha a közmondásos cserkésztürelem is. A lasszózás ravasz mesterségében tudvalevőleg egy dolog van, ami megy: a „megkötözés“ — már t. i. a magunk megkötözése).

A mi sárgacsőrű barátunk is csüggedni kezd már. Ugy látszik, nemsokára abbahagyja a küzdelmet a makrancos kötél-kigyóval, mikor új szereplő jelenik meg a szintéren.

A jövevényről száz lépésre látszik, hogy dán. Karcsú, izmos szőke fiú, kék szeme kíváncsian nézi az ismeretlen világot; valami furcsa nótát füttyörészve lépeget felénk. Bizonyára az élelmezési sátraknál járt a barátaival (mert szörnyű nagy hatalom a „géhá“; az elé járulnak az idegen népek követői is térdet-fejet hajtani).

A dán egy darabig érdeklődve nézi a bajban levő magyart. Végre megsajnálja. Hozzálép nem szól semmit, de egy-két ügyes mozdulattal kiszabadítja a kötél-

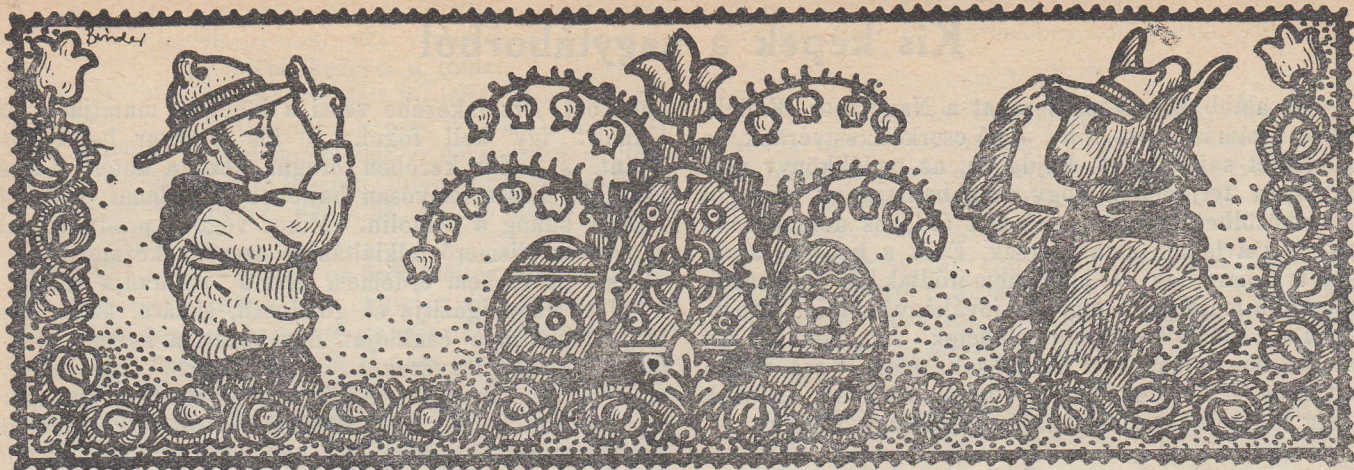
hurokból. Azzal kezébe veszi a kötelet, mutatja a másiknak: így kell fogni. A kis magyar helyeslőleg bólint, s a dán kezében forogni kezd a kötél. Karsú csuklója boszorkányosan hajlékony: pillanat alatt körülötte suhog a krinolin. Mikor vége a produkciónak, a magyar elismerő felkiáltására szerény kézmozdulat a válasz: szóra sem érdemes. Aztán visszaadja a dán a kötelet. Maga igazítja el, gondosan, simára, aztán megfogja tanítványa csuklóját, úgy vezeti a kezét, mint a tanító az iskolásgyereket . . . nem így . . . így kell . . . most jó . . . forgasd . . . és csodák-csodája, gyönyörű lapos burok bomlik ki a kötélből. A magyar boldogan, hálásan nevet. Megcsinálják egy párszor; az utolsónál a dán egy ügyes lendítéssel kettőjük köré lendíti a hurkot; most már gyerekjáték forgatni . . . kész a krinolin!

Aztán tüntetőleg messzebb megy az önkéntes tanítómester, mutatja kézzel-lábbal: most magad csináld! A kisfiú neki gyürkőzik . . . no most . . . ámulva kiált fel: sikerült! Próbálja még egyszer: megint sikerült! Elragadtatva szalad a dánhoz, meg rázza a kezét — jobb kézzel persze — aztán eszébe jut a balkeze, erre balkézrel is kezét ráznak, végezetül egyszerre mind a két kézzel . . . a kis magyar eközben váltig kutat elméje homályában német szavak töredékei után . . . nem sokat talál, ami nem is nagy baj, mert úgy sem ért abból a dán egy szót sem, fő az, hogy mégis megértik egymást, ha németül nem is, de — lasszónyelven feltétlenül.

. . . Miért írtam ezt le? Olyan semmiség . . . de nekem mégis úgy tetszik!

A I. kerület őrvezetői tanfolyama a Hárshegyi Cserkészparkban. Cserkészövekből készült mentőkötél készítését kidobását gyakorolja.

Diszörségen.

(Husvétí legenda)

Egy asztalosműhely gyalupadjai közt szorgoskodik a kis inasfú, Feri. Szombat van, még hozzá nagyszombatot s délután 3 és 4 óra közt cserkészruhában kell a plébánia szent sírja mellett diszörséget állnia. Ezért siet, ezért ég keze alatt a munka; hiszen csak dolgovégeztével indulhat. Pedig de sokat kell elvégeznie! Mestere bizony kissé hadilábon áll a vallásával, talán talán erős ellenségeskedésben is s bizony nem szívesen veszi azt, ami ezzel összefügg. A cserkészettel is ellen-szenvez! Hogyne tenné, mikor Feri épp egy határozottan vallásos jellegű csapat tagja! Feri munkája közben lopva pillant órájára: jaj, nincsen-e még kettő; el bír-e végezni addig mindent? A mester pedig folyton újabb s újabb feladatot biz reá:

— Feri fiam, ne olyan szeleburdi módon dolgozz! Ott van ni! Már megint máshová teszed a hulladékfat!

Feri szótlánul, csak magában dünnyögve teljesíti a zord kedveskedéssel kapott új parancsokat; bensejében azonban lázong. Tudja, érzi, hogy mestere csak az időt akarja húzni. Közben elérkezik a két óra s Feri lassan a tisztálkodáshoz lát. Leveri magáról a forgácsot, fűrészpórt; legöngyöli inge ujját s öltözködni kezd.

— Mi az Feri? — hangzik a mester kedveskés hangja — talán bizony már mennél? Hisz azt mondtam, csak kettőkor indulhatsz! Nézd csak! Hát mindent elvégeztél?

— Igenis, mester úr — feleli rossz sejtelmekkel Feri.

— Nézzük csak! — Hát az ott a sarokban mi-csoda? Hát nem megmondtam, hogy sok tüzelőt készíts oda? Hétfőn korán akarok enyvezni kezdeni. Ez neked a sok?

— Mester uram, kétannyi van ott, mint máskor.

— Nem hallgatsz, lusta!! — Ha kétannyi is, nekem nem elég! Rögtön apríts még hozzá!

— De... mester uram, hétfőn korábban jövök...

— Ne feleselj! Persze már megint mennél azokhoz a...

— Igen! Már két óra mult!! — vág szavába izgatottan Feri s kötényt durcásan egy gyalupadra dobja.

— Gazember! Semmirekellő! Még neked áll föl-jebb? — kiált a mester s odaugorva Ferihez két csatánós nyaklevest ad neki. Kipirosodva ordít tovább; látszik rajta, hogy inkább saját magára dühös; hogy érzi igazságtalan cselekedetét. — Pusztulj innen; ne is lássalak!! Semmiházi kölyök! Takarodj szemem elől!...

Feri pityergésre álló szájjal ódalog ki a szűk műhelyajtón, lassan indul hazafelé és mindjobban át-érzi sanyarú helyzetét. De belenyílal lelkébe más is: mind világosabban kezdi belátni meggondatlanságát, elhamarkodott viselkedését s ez csüggedéssel tölti el szívét...

Gyors átöltözés után ideges sietséggel megy az otthon felé, ott jelentkezik röviden az őrség felvezető-jénél, Kálmánál, aztán csendes beszédbe kezd társá-val az elindulásig. Nemsokára szólítja őket Kálmán. Felállnak, majd lassan indulnak a közeli templom felé.

Áhitatos csöndben, megilletődött komolysággal váltják le egymást a szent sír mellett. Feri közvetlen a sír mellé kerül, Bandi pedig kissé távolabb, amint a hely éppen engedi. A régi őrség távozik. Szöges cipőik egyhangú kattanásai elvesznek lassan a templom töm-jénillatos hajójában, elcsöndesül minden. Néha-néha végigcsoszog egy öreg néni ájtatosan imádkozva, egy-egy kíváncsi apróság szaporáz végig a kőpadoza-ton s kíváncsi szemmel gyönyörködik a szent sír szo-katlanságán. Alig néhány lélek időz a templomban. Azok is rövid imára borulnak le ott a sírnál; egészen Feri előtt s aztán újra tovább mennek. A csönd fel-emelő; magasztos. Elmélyedésre ösztönző. Ferin is úrrá lesznek lassan gondolatai. A közelmúlt eseményei há-borognak még serdülő lelkében s nem hagynak nyug-tot neki.

— Igen. Helytelenül cselekedtem. Durcás vol-tom. — De a mester igazságtalan volt velem szemben. — Talán nem teljesítettem parancsait? — Utálatos volt. — Persze, mert tudta, hogy cserkészszolgálatra készülök! — Ez fáj neki! — És ezért vágott pofon. — És mindig csak ezért kapok ki. — Óh Istenem! — De nehéz is cserkésznek lenni! — Nem, nem is bírom tovább! — Nem fogom hagyni magamat! — Igen. Miért szenvedjek? — Mert cserkész vagyok? — És ez ér va-lamit. — ... Lehet enélkül is élni! — S akkor leg-alább nem fog piszkálni. — Nem, nem bírom ezt a sok tőrést, gyalázást!!... — Ma vagyok utoljára ebben a ruhában. — S aztán... — elteszem. — ... De azért mégis a mester az oka! — Hogy lehet valaki ilyen? — Jujj! Vérszívó zsarnok! — ... Hogy miért kell épp en-nél, ennél a... a izénél inaskodnom?!...

Még tovább is fűzné zúgolódó gondolatait, de egyszerre a sír felől valami recsenés üti meg fülét. Hirtelen föleszmél, tétova szemmel arra pillant. Káprá-zatos fényár vakítja el. Kezét kénytelen arca elé emelni s csak így látja, hogy a finomszövésű lepel

mögött a koporsóban megmozdul a faragott Krisztusképmás. A sugárzó fény onnan árad reá s látja, amint abban Krisztus lassan emelkedik; föltámaszkodik baljára s jobbjával lassan végigsimitja tövisszurkálta, sebes homlokát; aztán lassan leengedi karját, kinyújtja Feri felé s mutatja átyukasztott, sebző tenyerét. Bánatos szomorúság önti el arcát, mintha ezt mondaná: fiam nézz ide. Látod sebeimet, látod a szenvedések sajnó nyomait rajtam? El tudod képzelni, mit türtem, szenvedtem — értetek? S nem lázongtam még sem Atyám ellen! Fiam, te még magadért sem, én értem, — ki életet adtam érted; becstelenséget, kínhalált szenvedtem engesztelésül értetek, — sem tudsz türni? Tekintsd sebeimet s erősség fog téged megszállani; tekints megcsúfolt fejemre s a kitartó türés, akarás lesz jutalmad; tekintsd a mennyei fényt itt körülöttem s reménység, bizalom tölti el szívedet! . . .

. . . Káprázó szemét tenyerével végigsimitja Feri. Nincs már semmi sehol. A sír csendes, mintha mi sem történt volna. Lassan újra meg újra körülhordozza tekintetét: nincs semmi különös. Lenéz a földre is, a sír elé. Egyszerre megrepeg: ott a földön a sír előtt egy Krisztusfejes képecske fekszik. Gondolat villan agyán keresztül. Ujra végigröppen képzeletén az előbbi különös látomány. Villámgyors mozdulattal felkapja a kőpadlóról a képet, ajkához emeli, csókot nyom reá s aztán csöndben, elmélyedve tartja maga elé. Észre sem veszi, hogy valaki a sír körül nesztelen léptekkel keresgél, nézelődik: egy szelid tekintetű nénike kutat valami után. Végigsimitja tekintetével Ferit is és felcsillanó szemmel tart feléje. Suttogó hangon szól hozzá, de Feri nem hallja meg. Ujra kezd, szinte leheletszerűen:

— Kis fiam — mutasd azt a képecskét!

Feri végre felfigyel. Félig öntudatlan, gépies mozdulattal tartja feléje a talált képet. A nénike pedig folytatja:

— Ugy e, mondd csak: nem itt találtad ezt a képet?

— De igen, néni — válaszol meglepődve Feri, ép most vettem föl a körül. Miért tetszik kérdezni?

— Fiacskám, az enyém ez a képecske. Emlék. Dátum is van a hátán.

Kérdő pillantást vet reá Feri s a néni halkan magyarázza:

— Igen. Az imént mélyen elmerülten imádkoztam itt, mikor hirtelen roppanást hallottam. Annyira össze-rezzentem, hogy az imakönyvem kiesett a kezemből. . . Biztosan akkor csúszott ki belőle ez a kis kép is. Add vissza fiacskám . . .

Feri tétova húzódozással kezdi átnyújtani a képet s esdő, könnytől nedvesedő szemmel keresi a nénike jó-ságos tekintetét:

— Ne tessék visszakérni, kedves néni! Nekem ez oly kedves lett!! Krisztus maga küldte ezt nekem! . . . Az imént keserűség fogott el s úgy láttam, mintha a sírban fekvő szobor vigaszt intett volna felém s azután találtam itt a képecskét. Néni kérem, tessék nekem ajándékozni!

Könnycsepp csillant meg a néni szemében is. Néhány pillanatilag némán állt. Valami különös melegség járta át, valami megható érzés. Majd lassan Feri felé fordult:

— Jól van, fiam, tartsd meg emlékül: tartsd meg segítségül magadnak! E szók után szelid tekintetével búcsút intve kifelé indult . . .

Feri csak állt ott tovább némán. Hol a képecskét nézte, melyet mereven tartott maga előtt, hol pedig végigsiklott tekintete a templom hajóján s követte a nénike mind jobban elhalkuló lépéseinek halk nesztét. Aztán halás pillantást vetett a sír fölé kitett Krisztusra, újra megnézte a képet s lassan zsebébe tette. Tekintete békés megnyugvást sugárzott, mikor újra elfoglalta őrhelyét s boldog megelégedéssel állt tovább: nézte a folyton sűrűbben és sűrűbben járó-kelő ájtatos híveket s gondolatban hő imát rebegett ő is, a feltámadást, az új életet jelentő dicsőséges Krisztushoz . . .

Dr. Bó.

Az őrsvezető kiránduláson.

A húsvéti számot felhasználja a Magyar Cserkész, hogy olvasóit képező kétezer őrsvezetőnek kellemes meglepetéssel kedveskedjen: lapunk munkatársai össze-állították azokat a legfontosabb szempontokat, melyek figyelembevételével a húsvétal kezdődő rendszeres kirándulási idő minden egyes kirándulása élvezetes, hasznos és mély belső értéket tartalmazóvá válik.

Külön-külön kis fejezetben ösmertetjük az őrsvezetők legfontosabb teendőit

**kirándulás előtt,
kiránduláson,
kirándulás után.**

A felsorolásban szereplő utasításokat nem magyarázzuk részletesen, a néhány odavetett mondat kapcsán mindenki megérezheti jelentőségét s megfelelőleg ki-gésezheti.

Az őrsvezető legfontosabb teendői a kirándulás előtt.

A) *Raj- vagy csapatkirándulásnál:*

1. Megfelelő parancsokat átvenni.
2. Raktárból felszerelést kivenni. (Ne utolsó pillanatban vegye tudomásul, hogy főzni fognak, hanem járjon utána, hogy mindenről idejében tudomást szerezzen. Ő járjon utána, ne pedig a csapatraktáros ő utána.)

3. Őrsi felszerelést átvizsgálni.
4. Saját felszerelését rendbehozni.
5. A rendelkezésre álló időre programot tervezni.
6. Szegénysorsúak részére élelmiszerről gondoskodni.
7. Őrsét tájékoztatja a kirándulás programjáról.

B) *Őrsi kirándulásnál:*

1. A kirándulás helyének, idejének kitervezése.
2. A találkozás és szétoszlás helyének meg-állapítása.
3. A kirándulásra megfelelő engedélyeket idejében megszerezni (parancsnok, esetleg igaz-gató vagy műhelyvezető, helytulajdonos).
4. Rossz időre sátorról, fedett helyről, baleset-rementőszekrényről gondoskodni.
5. A program megállapításánál délelőtt a munka, délután a játék.
6. Ünnepeken a fiúk misén, istentiszteleten való részvételéről gondoskodni.
7. A kirándulás cserkészanyagából készülni.
8. A kirándulás előtt iskolásfiúknál a következő napi leckét előre megtanultatni.

Tanár: SZEKTOR.

A tavaszi kirándulásokról.

Hallgatóim két és három aranystráf ékitményes része azon balgatag kéréssel fordult hozzám, hogy a sportok szakszerű megtárgyalását félbeszakítva, a tavaszi kirándulások megrendezéséről tartsak számukra előadást, mert nem szeretnék, ha kiderülne, hogy ők ehhez nem is konyitanak. Ám legyen! De a felelősséget a kényes és nehéz kérdés megbolygatásáért teljesen a felbujtókra háritom! (Ez a legjobb kibuvó olyankor, ha az ember nem tudja előre, hogy kinek a tyukszemére fog lépni.) A saját bő tapasztalataimon kívül két tudományos forrásmunkát használtam: a „Cserkészvezetők könyvét“, amelyből az előadásom nagy részét kiírtam (mások is úgy teszik, csak hogy ők nem vallják be), és barátom, dr. Pocak Elemér parancsnok szaknyilatkozatait, amelyeket a „Vig cserkész“-hez címzett üdülőhely fehér asztalánál a harmadik hosszulépéstől kezdődőleg szokott közrebecsátani. Előadásom a jövőben a tisztí és segéd tisztí vizsgák kötelező tárgyai között foglal helyet.

12. lecke.

A kirándulás megszervezése

A kirándulás célja kicsiben ugyanaz, mint a nagytáborozásé; a kettő úgy viszonylik egymáshoz, mint a keszeg, meg a cápa. A tavaszi kirándulás célja, hogy „cserkészeinket elszakítja a romlott, füledt levegőjü várostól és a szabad természetbe“, portalanított országutak, ózondús levegőjü gazdasági telepek, frissen trágyázott szántóföldek, „a gyepre lépni tilos“ felírásu táblákkal diszitett erdőregetetek, és rengeteg kis liba, meg lenyirt birkától tarkított poetikus mezők világába vezeti őket, hogy ha tudnak, hát ott acélosodjanak meg. „Itt még nem merevedett meg a millió anyyira, hogy hozzá kell alkalmazkodnunk“, csak a bikához ne menjünk közel, mert az döf, a kutyaától idejében meneküljünk, mert a nagyhangu kutya csak a közmondásban nem harap, a valóságban ép úgy harap, mint a néma eb, — no meg a füvet ajánlatos megvizsgálni esztétikai szempontból, mielőtt rátelepszünk. „Lelkünk és ruhánk ezer uj benyomással gazdagodik“, ezek közül a mamuskák a friss fü okozta zöld foltokra haragszának legjobban, mert azokat állítólag a benzin sem veszi ki a ruhából (l. „Cserkészfizika és kémia“). Kirándulásra ajánlatos sötét nadrágban indulni. Tartaléknadrágot mindenki hozzon magával, mert hátha a kutya jobban tud szaladni, mint mi és utolér. Ugyanez okból az Alföld sűrű fásítását a parlamentben erősebben kellene forszirozni. Bika és kutya ellen okszerű fásítás a legjobb védelem.

A kirándulás jelszava: „Szabadba fiuk, a nap arca nevet!“ Igaz, hogy legtöbbször sűrű, mogorva felhők mögött meglapulva neveti a bolond embereket, akik

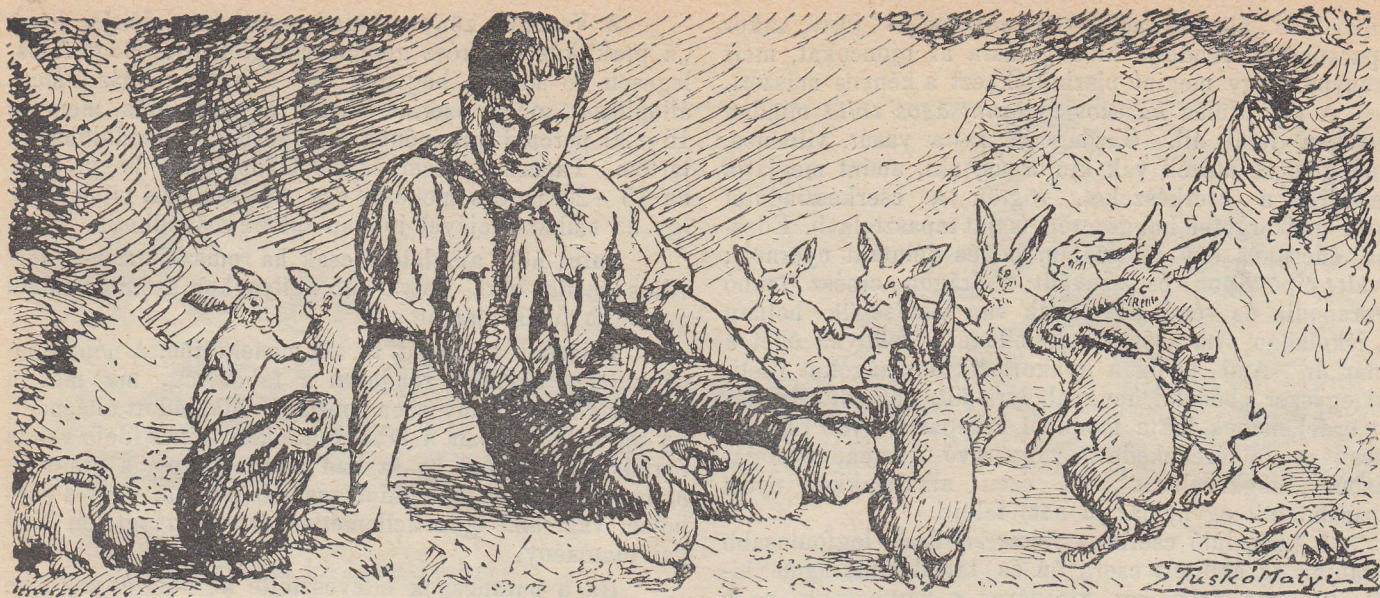
áprilisban kirándulni mennek, de az nem baj, mert ha nem esik az eső, akkor nem énekelhetjük, hogy: „kacagunk, hogyha ázunk“ és különben is a mamuska uj esernyője oly divatosan rövid, hogy keresztben pompásan a hátizsákra szijazható. Sárcipőt vinni viszont nem ajánlatos, mert az biztosan beleragad a sárba vagy a porba és elvész. Rengeteg ember vesztette így el a sárcipőjét, mert könnyelműségből felvette őket (viszont olyan emberrel, aki sárcipőt talált volna valaha, még nem találkozottam. Hová lesz eső után az a sok elveszett sárcipő? Rejtély. Ignoramus, ignorabimus).

„A kiránduláson a parancsnok és tiszték részvétele a legfontosabb mozzanat“. Dr. Pocak barátom kijelentette, hogy ő a csapata minden kirándulását személyesen vezeti, mert ez a legjobb módszer arra, hogy a fiuk a túlságosan gyakori kirándulásokat meg ne unhasssák és hogy túlságosan messzire ne menjenek a várostól. (Pocak barátom a mult héten ünnepelte testsúlyának 115 kgr-ra való gyarapodását, Magassága 1'64 méter.) A tiszteket jó magunkkal vinni, mert akkor esőért, rossz útért, hideg szélért és eltévedésért egyaránt őket szidhatjuk. A szidást úgyis tovább adják az őrsvezetőknek, ezek a segédőrsvezetőknek, ezek a közcserkészeknek, ezek az újoncoknak. Az újone a szidást már nem adhatja tovább és így minden bajnak mindig az újone az oka. De igaz is! Miért olyan zöldfülű!?

A kirándulás gondos előkészítést igényel. Mindenekelőtt alkalmas kirándulóhelyet választunk. Pest környékén pompás helyek a Disznófő, Szép Juhászé, Fácán, Szarvas és egyéb természetrajzi nevü üdülőhelyek; jó a kiszolgálás a János-hegyi vendéglőben és a Hármashatárhegy menedékházában is, de ezek olyan magasan fekszenek, hogy mire az ember leér, uira megszomjazik. Vidéken egy-egy halászcserkés vagy dűledező útmenti kurtakocsmá is megteszi, ahol is a gyerekek a jó öreg kocsmáros elbeszélése alapján a régi idők betyárromantikájába nyernek bevezettetést, a magas parancsnokság pedig illendőségből felhajt egy-két-három spricert, hogy ne mondják éhenkórásznak a cserkészeket. „Jó parancsnok a cserkészet becsületéért minden áldozatra kész“ — mondja dr. Pocak Elemér. A Vezetők Könyve előírja, hogy a vezetők a kirándulás terepét alaposan ismerjék; azért egy héttel előbb adjuk fel a gyerekeknek kidolgozásra a tervezett kirándulás terepének térképét.

A barométert kirándulás előtt gondosan figyeljük. Nem, mintha csak véletlenül is eltárlná egyszer hogy milyen idő lesz holnap, — ilyen barométer még nem született! — hanem mert ez az előírás. Ha „szép időt“ mutat, akkor az esernyőt otthon ne feledjük, mert ami biztos, az biztos. Ha pedig „esős időt“ vagy pláne

Az ökör és a cserkész, vagy hogyan csináljuk kirándulásainkat.

Arról lesz szó, hogy mi a különbség az ökör és a cserkész között.

Ismeritek azokat a tréfás kérdéseket, amelyek úgy kezdődnek, hogy „mi a különbség . . . ?” Például: mi a különbség az olyan ökör között, amelynek lapockájára B betű van sütve és a kőkény között? Az első b ökör, a másik bokor.

Ha arról akarunk beszélni, hogy mi a különbség az ökör és a cserkész között, akkor nem ilyesféle szójáték a felelet, hanem hoszabb magyarázat.

Hát ezt olyan nagyon kell magyarázni?

Majd meglátjuk.

Kezdjük azon, hogy mi az ökör? Mint tudjuk, szelid háziállat, baromi erővel tud dolgozni, ha befogják, ha vezetik, de magától nem csinál semmit, legfőleg eszik és iszik. Azután — mint a példabeszéd mondja — ökör marad még akkor is, ha Bécsbe viszik. Az az egy bizonyos, hogy szellemi képességei és tanulmányosága, buzgalma nem valami példásak. Ha a legszebb kép mellett, a legpazarabb építmény előtt hajtják el, ha böles könyvet mutatnak neki, vagy valami más nagyszerűt lát, bizony nem érdekli őt, mert nem enni- való. „Húsa ehető, bőre feldolgozható stb.”

Most mi a cserkész? A cserkész olyan fiú, aki emberebb emberré és magyarabb magyarrá akar fejlődni. Tud nehéz testi munkát is végezni, de mindent elkövet, hogy lelkileg, szellemileg is továbbképezze magát, minden iránt érdeklődik, mindent megfigyel, fel- és megjegyyez, következtet, kérdez, nemcsak az állati életjelenségekkel, az evéssel törődik stb. Csak addig lehet hasznos, amíg él, halála után legfőleg műveiben, hatásában él tovább a földön — de van „túlvilági” élete is.

Szóval, ha kirándulásra megyünk, akkor ne hagyjuk magunkat csorda módjára hajtani, ne fussunk minden érdeklődés nélkül vezetőnk után, hanem kérdezősködjünk, érdeklődjünk minden után, gyönyörködjünk a szabad természetben, a jó Isten még emberi kézzel el nem rontott szép munkájában, törődjünk mindennel, amit láthatunk és iparkodjunk, hogy utunk úgy a magunk, mint mások számára is hasznos legyen.

De hogyan lehet a kirándulásunkból másnak is haszna. Hogyan „segíthetünk” másokon vagy másoknak?

Hát ennek sok módja van.

Közöltek felszólításokat, hogy figyeljék meg a hótakaró vastagságát, gyűjtsék a népdalokat, népszokásokat, magyaros kifejezőmódokat, fordulatokat, szóhasz-

nalatot, a falusi gyerekek játékeit és számos más dolgot. De ilyen megfigyelésekről bizony elég kevés jelentés fut be. Már pedig a megfigyelések csak akkor értékesíthetők mások részére ha közös kézben összegyűjtve és kiválogatva illetékes helyre továbbkerülnek.

Ajánlották azt is, hogy mindenki térképpel kezében járja a vidéket, jól tanulja meg a térképhasználatát és azután járja be csapatának környékét és jelentősen be mindent, ami a valóságban különbözik a térképtől. A munka tökéletesebbé tétele végeit nyomtatott utasítások is mentek a kerületi székhelyekre. Ez rendkívül értékes és közhasznú munka, de ebben sem vesz minden csapat részt — sőt . . .

Nagyon hálás munka a vidék táborozásra alkalmas helyeinek felkutatása és ezek pontos és részletes leírása — táborozási bizottságunk és a kerületi vezetőségek részére, hogy azt más csapatok felhasználhassák.

Egyes helyeken az útjelzés (fák és kövek olajfés tékes színnel, vagy számmal való megjelölése, hogy mások hamarabb megtalálhassák az utat) és ösvényjavítás terén is szép munkát végeznek csapataink. Ha nagyobb volna a vállalkozó szellem és csapataink ráérő ideje, az útjelzések ügyének országos gondozását is kézbe vehetné a Cserkész Szövetség.

Öregcsapatok megirhatnák vidékük idegenforgalmi és turistakalauzát; csapatszervezés előkészítésével, vidéki ünnepélyek, mesedélutánok, előadások rendezését készíthetnék elő, számtalan olyan feladattal foglalkozhatnának, amit ilyen rövidke cikk keretében el sem lehet mondani.

És ha ahhoz gyengék vagyunk, hogy így másoknak közvetlenül segítsünk, akkor magunkat képezzük tovább. Szégyen volna, ha nálunk agrárországban nem tudnók a fiatal (és öreg) roszvetést a búzától megkülönböztetni, gyakoribb fáinkat, virágainkat, bogarainkat meghatározni. Erre különböző segédkönyveink is vannak.

De rosszul mondtam — az nem szégyen, ha valamit nem tud valaki de szégyen volna, ha ismeretlen virágzó gyümölcsfa mellett elmenve, nem kérdezné meg, milyen fa az, ha ismeretlen vetés iránt nem érdeklődne, ha — úgy viselkednék, ahogyan nem a cserkész, hanem az ökör szokott.

Egyszóval legyünk cserkészek a mezőn, erdőben is, legyünk cserkészek mindig és mindenütt és hogy jó cserkészek lehessünk, gyerünk mentől többet figyelő szemmel ki a szabadba!

Zsembery Gyula.

A HAMVAI FIÚK

IRTA: TÁBORI PÁL CSERKÉSZREGÉNY TIT. GERÁTSÉN V. RAJZAIVAL

(3. folytatás.)

Egyáltalán őt mindenki látja és kincsozza. Édesanyja is csak hibáit emlegeti, apja gyötri, Gyurka azal a folytonos erényes pózzal, amivel a cserkészélet játsza, Mari sem hagyja békén és minden reggel egy félórával korábban kelti fel, mint ahogy kellene . . . Egyes egyedül Lili kedves és jó. De Lili tulkicsi mindenhez. A multkor elkezdte neki a kapcsolást magyarázni és negyedóra mulva elaludt . . . Mihez kezdjen vele?

Nem egészséges állapot ez. Feküdt az ágyon és nagyon-nagyon sajnálta saját magát. Beteges és elomló légység fogta el — szeretete volna megsimogatni saját arcát, megcsókolni saját homlokát — amig rájött, hogy ez mégis csak lehetetlen. Senki se sajnálja, senki se törődik vele. És a képzelt mártírság már komoly könnyeket fakasztott szeméből. Szépen szipogva magába sirt és elhivatott mártírnak érezte magát, olyannak, aki tüzes parázson lépked, hetekig bőjtől és csodákat tesz. Dacosan törölte le kézfejjével könnyeit. Hát jó, ha azt akarják — majd megmutatja ennek a nyárs-polgár társaságnak, amelyik nem érti meg az ő terveit, álmait és vágyait . . . Majd tesz róla . . .

Először is nem fog enni. Bőjtölni fog legalább egy hétig. Halványan elképzelte, amint Lili, Gyurka és Maris térdenállva kérlelik, hogy vegyen ebből a pulykapecsenyéből — egyen egy kis dióskiflit — csak az ő kedvükért tegye meg . . . Ne pusztítsa el ifju életét! És látta önmagát, amint sápadt, de szilárd arccal eltölvja magától a roskadozó tálakat . . . Később látja édesapját, amint odaáll eléje és halkán ezt mondja: „Ne bolondozz fiam . . . belátom, hogy hibás vagyok, egyél az én kedvemért . . .” De ő még mindig szilárdan kitart és nem eszik . . . Csak ha az édesanyja kérleli — akkor talán . . . De akkor sem biztosan . . .

Feri mindezt látja és még ennél különbeket is. Az éhezést pedig megkezdi a mai vacsorával — hadd lássák, hogy mélységesen meg van sértve és nem akar velük egy asztalnál ülni . . . Hadd lássanak mindent . . . Evvel a szilárd elhatározással elszunyadt, egy időre s már nyolcat kongatott odabent a lábas óra, amikor feleszmélt.

Egyetlen másodperc alatt felidézte mártír elhatározásait. Tehát ma nem vacsorázik. Itt marad és fekszik tovább . . . Mert ez mégis csak türhetetlen . . .

Eddig jutott csak mártír monológjában, mert hirtelen illat csapta meg az orrát. Az illat a nyitvafelejtett konyhaablakon át szállingózott felé és nagyon is ismerős illat volt. Sült krumpli szaga. Kedvenc vacsora-fogása. A mártírság dacossága egyszerre nagyon elhalványodott. Pont ma kellett sült krumplit csináltatni, amikor el akarja kezdeni. Heves és gyors harcot vívott megsértett méltósága és a sült krumpli illat. De a sült krumpli ez egyszer jóval erősebb volt és Feri az engedékeny nagyur leereszkedésével vonult be a vacsorához, mikor Lili érte jött.

A sült krumpli fölött aztán végképp megfeledkezett sötét terveiről. Az esti kikérdezéstől is megmenekült, mert édesapját hirtelen elhívták s nem vacsorázott

otthon. Az asztali beszélgetés Károly bácsi megérkezése körül forgott, meg Gyurka tábor terveiről szölt.

Amikor lefeküdt, pillanatra eszébe jutott az apja délelőtti szemrehányása s felparázslott benne a düh: „no hát majd én is leszek olyan, mint Gyurka“, Hogy miként lesz olyan, mint Gyurka, azt nem tudta még s elkezdett gondolkozni rajta. Szerencsésen álomba gondolkozta magát s így már nem érezte, amikor édesanyja fölője hajolt és szerető gonddal simított végig takaróján . . .

MÁSODIK FEJEZFT.

Furcsa kirándulás.

Másnap későn ébredt s örült neki, hogy lustálkodhat egy kicsit. Két szünetnap következett egymásután: az igazgató ur nevenapja és vasárnap. Vasárnap érkezik Károly bácsi — és ma kellene valamit csinálni.

Feküdt az ágyban s a menyezetet színes círadait számlálgatta — amig hirtelen ötlet villant fel agyában.

Kiugrott az ágyból s lázas gyorsasággal kezdett öltözöködni. Igen, ez nagyszerű idea volt — a tegnapi mártírság nem sikerült — de ma megmutatja, hogy tud olyan lenni, mint Gyurka. Azt hajtogatták egyre: tulsokat ül a szobában és gubbaszt idehaza . . . Hát majd megy kirándulni ő is — ha kell messzire, meszebbre, mint Gyurkáék.

Egyelőre halványan derengett benne az eszme: még a kivitelről nem igen gondolkozott. De a reggelenél már az is eszébe jutott, hogy nem egyedül megy: toboroz magának társaságot az osztálytársak közül. Kleits Pali biztos eljön, gondolta, szereti az ilyen dolgokat. — Breuer Antit megfőzöm és ha Anti jön, akkor Kelemen Peti sem maradhat el. Ötödiknek Szatmári Gabit visszük. Ügyes fiu, előtornász. Igaz, hogy két évvel idősebb nálunk, de legalább jó cimbora . . . Ennyire elkészült mindennel s reggeli után sietve eliszkolt — ép az édesapja előtt szökött meg, aki már energikusan emlegette a tegnapi elmaradt lecke-számunkérést.

Kleits Pali még nem kelt fel, de Feri minden mama és szobaleány akadályon keresztül berontott hozzá.

— Pali, el kell jönnöd, okvetlenül el kell jönnöd — gyúrta.

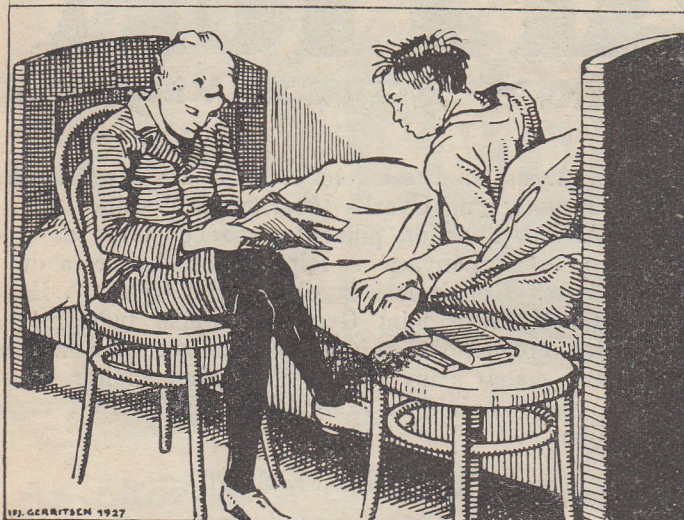
— Gondolod, hogy érdemes? — szuszogta Pali, akit kilencven kilókkal áldott meg a jó Isten.

— Persze, hogy gondolom. Csak azt nem tudom, merre menjünk.

— Hiszen mindegy . . . De várj csak — és Pali roppant zsiros, gyürött ujságlapot kaparászott elő. — Nézd csak. Ez egy jó hely.

Az újságlap kissé hiányosan és felületesen, de roppant romantikusan és csábító színekkel festette le a solymári Ördöglyukat. Mennyire érdekes közeteket talál ott az ember („képzeld — suttozta Pali — talán mammutcsontváz is lelünk . . .“) és hogy a régi néphagyomány szerint egész Esztergomig vezetett el a barlang mély ürege . . . A leírás felgyújtotta a fiúk képzeletét s lelkesedéssel határozták el: Solymárra, vagy

sehova! Pali térképet is kerített s a térképen olyan apró ugrásnak látszott Hűvösvölgytől Solymár, hogy az csak növelte lelkesedésüket.

Pali is kikecmergett az ágyból s ketten indultak neki a verbuválásnak. Kelen Peti hamarosan belemerült a dologba s Breuer Anti örömmel csatlakozott kebelbárátjának véleményéhez. Szatmári Gabi már nehezebb eset volt — gögösen jelentette ki, hogy neki akkor ép zsurra kell menni — de némi kapacitálás után és a sárgult ujságlap többszörös idézgetése, sőt végül hangsúlyozott felolvasása után nagynehezen leereszkedett a társasághoz.

Ferit mintha önzetlen buzgalom fogta volna el. Szatmári Gabiék előszobájában rögtönzött gyűlést tartottak. Kötelet majd hoz Kelen Peti — ne legyen túl vastag, mert az nehéz. Viszont Breuer Antiéknak volt valamikor egy szobahintájuk — annak a hevederét majd Anti kölcson veszi. Lámpát mindenki hoz és gertyát a különböző szakácsnők különböző kecsgetető igéretük után szereznek. Még csak az élelem kérdése s aztán minden rendben van.

Ferinek utolsó percben jutott eszébe, hogy: hátha nem engedik el őket. Gabi tanácsára közfelkiáltással úgy egyeztek meg, hogy azt lóditják: Sass tanár ur rendez osztálykirándulást Máriamakkra s ők mind elmennek. Azt is hozzá lehet hazudni, hogy a tanár ur mindenkitől megkívánja az elmenetelt...

A nemes kompánia ilyenformán mindenben megegyezett, abban is, hogy másnap reggel fél nyolckor találkoznak Antiék háza előtt. Feri az ebédnél boldogan ujságot, hogy holnap egész napra kirándulni mennek. Gyurka is bejelentette a maga csendes, szerény módján, hogy őrsi kirándulás lesz. Hamvai papa megbékélten engedélyezte Ferinek a kiruccanást, Hamvainé pedig aggódva simított végig a fia haján. Örökké féltette mind a két magasba nyult gyereket — természetes és állandó aggodás élt benne, amit persze semmi se győzhetett le.

Aznap éjszaka Feri keveset aludt. Egyre azt tervezgette: miként fogja barátait ragyogóan vezetgetni Solymár felé s miként fog odabent tíz millió éves, épen maradt mammutcsontvázakat felfedezni.

Az álom színes képei megtoldották a valóságot.

* * *

Másnap korán reggel vidám gyerekhangok szelid zsvivájával telt meg a cserkészotthon. A Sirályok gyülekeztek kirándulásra s egymásután jöttek meg, jóval a kijelölt határidő előtt. Legelsőnek persze Hamvai Gyurka robogott be, lerakta hátizsákját s buzgón kezdett vala-

mit keresni a cserkésznoteszében. Ma neki kell nyomolvasásra tanítani a fiukat — ideje tehát, hogy egyet-mást följegyezzen magának. Annyira belemerült a munkába, hogy észre sem vette, amikor őrsvezetője föléje hajolt s vállára tette kezét:

— Ej, de szorgalmas az urfi!

Gyurka felugrott.

— Csak a nyomolvasást néztem át, Tibi! Jobb ha az ember egész biztos a dolgában, mielőtt hozzáfog.

— Igazad van.

Kovács Tibi leült Gyurka mellé. Jóval idősebb volt nála, de a két fiu úgy szerette egymást, mintha édes testvérek lettek volna. Most is megsimogatta Gyurka haját s kötekedve kérdezte:

— Hát kitaláltad-e már, hogy hová megyünk?

— Nem én. Gondoltam, majd találsz jó helyet.

— Gondolkoztam rajta egész nap. Azt hiszem legjobb, ha a solymári kőbányába megyünk. Jó darab ut ugyan odáig, de megéri.

— A barlangba is bemegyünk?

— Semmi esetre. Oda csak képzett vezetővel, vastag kötéllel és nem fiatal gyerekekkel mehet az ember.

— Kár. Szerettem volna látni.

— Majd egyszer megkérünk egy idősebb turistát s az levisz. Nem olyan könnyű a dolog. Van ott husz méteres mélység is, minden támaszték nélkül.

Gyurka épen felelni akart, amikor nyílt az ajtó s feszes „jó munkát!” köszöntéssel megjelent Prém Jóska. Jóska az őrsvezető volt — minden apróságghoz értett s különösen büszke volt arra, hogy senki úgy a lassóvetéshez nem konyit. Otthon nagyon féltették s mindig egész elemózsia-hegyet hozott magával. Most is csak úgy tornyosodott a hátizsákja, amikor lerakta.

— Hány rud szalámit hoztál? — mosolygott Tibi.

— Ma csak egyet, de vagy félkiló szalonnát is bepakkoltak.

— Jóska, Jóska — csóválta fejét Gyurka — aztán hogy eszed meg ezt egy nap alatt? Hiszen, ha felnőtt ember lennél, akkor se kellene ennyi...

— Hiszen nem is én eszem meg. Van egy pár fiu, aki nem tud eleget hozni Annak adom oda. És ha nem tudják megenni, hát azok hazaviszik. Ha hozhatok, miért ne hozzak?

Két fiu jött most egyszerre: Gergely Miki és Erényi Pityu. Pityu volt a legfiatalabb az egész őrsvben s mindenki becézte, amiért Pityu nagyon dühös volt. Baby-nek szállították és ha valami nehezebb ut, vagy feladat került, mindenki igyekezett Babyt kimélni. Pityu mindjárt Gyurkához futott s buzgón kezdte magyarázni, mennyire sajnálja, hogy az utolsó őrsv gyűlésről hiányzott, de beteg volt és sehogyssem akarták elengedni.

(Folytatjuk.)

Az őrsvvezető legfontosabb teendői kirándulás után.

1. A felszerelést rendbe hozni a raktárba visszaszolgáltatni.
2. A kirándulás megörökítéséről az őrsv naplóban gondoskodni.
3. Utána nézni nem szerzett valamelyik fiu betegségét a kiránduláson.
4. Ha őrsv kirándulás volt, megfelelő jelentést tenni.
5. A kirándulás tapasztalatait a legközelebbi kirándulásra feldolgozni.

Multkori beszámolóink legnagyobbbrészből kitűnt, hogy az öreg cserkésznek nagyon sok ága van tulajdonképpen és hogy ezeknek a foglalkozási ágaknak egy közös nevezőre való hozása a cél. Meg kell teremtenünk a harmónikus együttműködést, a jövő nemzedék harmónikus együttműködését, hogy a magyar intelligencia éppen úgy tartsa a magyar munkás iparos kezét, mint a falusi földmivelőt. A szövetség most leginkább azokat az öregcsapatokat látogatja meg, amelyeknek tagjai, ha kikerülnek az életbe a falu vezérei lesznek. Ezért voltunk most Esztergomban, folytatólagosan pedig következnek a sárospataki teológia és a többi ilyen irányú intézmények csapatainak meglátogatásai. Hogy miért van erre olyan nagy szükség azt nem kell magyarázni. Aki a tanítóképzőt végzi vagy teológus annak számára a legideálisabb öregcserkészprogram ennek a megvalósítása. Reméljük, hogy ennek a nemcsak a magyar cserkész, de az egyetemes magyarság szempontjából is oly fontos mozgalomnak nemcsak követői, de munkásai is lesznek.

Multkori beszámolónkból kimaradt a 272/ö. *Kolping* csapat. Munkájukról addig is míg részletesebben írhatunk, örömmel adunk számot.

A kaposvári 280/ö. *Szent Imre* csapattól *Tóth András* csapattiszt a következőket írja: Célunk az volt, hogy városunk kat. ifjúságát lehetőleg egy táborba tömörítsük és ideális eszközökkel elvonjuk őket a mindennapi léha és rossz szórakozásoktól. Hogy tartalmat adjunk ifjukorunknak. Pedig nehéz volt a helyzet. És csak háromévi munka után sikerült valahogyan eredményt találnunk. Először a próbapontokat vettük át aztán a társadalmi, szokások és lelki nevelés ezzel párhuzamosan haladt. Műkedvelő előadásokat tartunk, tea-estélyeket a cserkész-szülőket bevonjuk, akik támogatnak bennünket.

A budai *szent Imre-kollégium* 316/ö. csapatától vesszük a következőket: Tagjaink egyetemi főképp műegyetemi hallgatók és célunk ezért a vezető- és tanonc-cserkészsképzés. Őrsi és csapatmunkával ezt akarjuk elérni. 14 tisztünk van kint csapatoknál. Kéthetenként vannak összejöveteleink, ahol meghívott előadók adnak elő. Hetenkint pedig összejövünk csak magunk (kaszinoszerűleg) megtárgyaljuk az aktuális problémákat és lehetőleg idegen nvelveken is társalgunk. Cél tehát vezetőképzés. Egy másik fontos osztály számára: a munkásság számára. Ez nem kevésbé fontos, mint a falusi cserkész. Ha az öregcsapatoknak ez a fajtája, amelyet a budai kollégium ilyen nagy távlatokat nyitó módon kifejlesztett magában, ennél a célnál marad, akkor megtaláljuk a másik utat is.

Fromm Béla 50-es öregcserkész terjedelmes hozzászólásában már nemcsak a szorosán vett öregcserkészről beszél, hanem bevonja ide a 16—18 éveseket mert szerinte ezeknek is valahogyan más kell már, mint ami a kisebbeknek megfelel

Fromm Béla a magyar cserkészlet továbbfejlődésének az irányát a teljes specializálódásban látja. Kell diák-, ifjumunkás és falusi cserkészlet. A cserkészszükség-

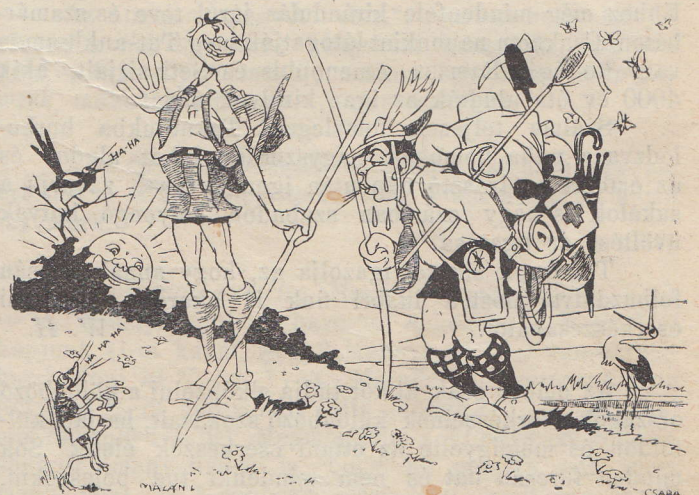
nál is ezt a hármas tagozódást tartja kívánatosnak, hogy mindegyik megtalálja a magát benne. Ezekután áttér a tulajdonképeni problémára. Külön kellene választani azokat a cserkészeket, akik máskülönben nagyon hasznosak, csak vezetésre nem alkalmasak (ezek a 16—18 évesek). Foglalkoztatni őket próbákkal és külön próbákkal nemzeti vonatkozású dolgokkal, szokásaink, nemzeti ipar, problémáink magyar uttorok stb. Ezek lennének az u. n. mintacserkészek.

Öregcserkész az, akinek ez a mintacserkész próbája megvan, egy téli és egy mozgótáborban vett részt. Próbáiban benne kell lenni ilyeneknek: gyakorlati hon- és fajismeret egészséges életmód, cserkészlet és a társadalom viszonya, szociológia, szervezési ismeretek. Vencserkészek: végzett vezetők, pedagógusok, cserkészbarátok, akik tényleges cserkészmunkát akarnak végezni. 21 éven felüliek tisztitáborban voltak. Munkaprogramjuk a mozgalom általános előbbrevitele. Mindezekon kívül állnak azok, akik cserkészszerű életmódot élnek a cserkészletet erkölcsileg és anyagilag támogatják, de gyakorlati cserkész munkában résztvenni nem tudnak vagy nem akarnak. Ezek a cserkészbarátok klubokban egyesülhetnek. Végezetül ezt írja: Véleményem szerint az öreg cserkészletet és az egész magyar cserkészletet csak akkor tudjuk életrevalóvá tenni, ha ezeket a tagozódásokat már eleve figyelembe vesszük és úgy állapítjuk meg az egyes osztályok egyéni munkatervét a különböző foglalkozási ágakat is tekintetbe véve. (Kár, hogy kevés helyünk van és a nagyon tartalmas hozzászólást nem egész terjedelmében közölhetjük.)

Amint látható, az öregcserkészlet előbbrevitele egészen érdekes távlatokat nyit meg mindenki számára és végeredményében az öregcserkészlet az a forrás, ahonnan a mozgalom mindig új erőket meríthet a vezetésre és új gondolatokat kaphat. Az öregcserkészlet a magyar cserkészideál beteljesedése lesz. És az is öröndetes, hogy a hozzászólók nagy tömege végeredményben ugyanazon a sikokon mozog, ami nem a témaszegénység, hanem az együttgondolkodás biztos jele.

Amellett, hogy kérjük továbbra is a csapatokat a hozzászólások és közlemények beküldésére, kérjük azt is, írják meg, mit szeretnének, mit gondolnának egy-egy leendő öregcserkész-kongresszus tárgyaül vagy tárgyaül. Tekintve az ügy fontosságát, kérjük az erre vonatkozó észrevételek, azaz kívánságok és gondolatok mielőbbi beküldését.

A. Zs.

Felkészítés a „Sportakadémia” tanácsa szociális kiegészítéssel — és némi levonással

LEVELEK MINDENFELŐL.

Sokat hallunk arról, hogy ma már az egész világon vannak cserkésztestvéreink. Mi magyar cserkészek is mindjobban járjuk a világot, hogy utjainkon tapasztalatokat szerezzünk, népeket és országokat megismerjünk, más nemzetek fiainak cserkész munkáját lássuk, megfigyeljük, abból tanulságokat vonjunk le. Sajnos nem mindenrovára juthatunk el, nem mindent tapasztalhatunk meg személyesen és azért bizonyára érdekelni fognak olyan levelek melyeket cserkésztestvéreink írnak és amelyekből bepillantást nyerünk tőlünk távol, más körülmények között élők életébe. „Levelek mindenfelől“ rovatban folytatólagosan közölni fogunk kivonatosan ilyen leveleket. Reméljük, hogy érdeklődéssel fogjátok olvasni.

— 1926. januárjában egy cserkész táborban vettem részt a thebai sivatagban 30 fok melegben 800 kilométernyire Kairótól. 20 arab fiú volt a táborban, akik rövidesen fel is verték a 6 sátrat, melyek között 3 a fiuké, 1 a parancsnoké volt, 1 raktárnak, 1 pedig konyhának szolgált. A sátrak harangsátrak voltak, melyeknél nem lényeges a vízmentesség, mert ugysem esik sohasem az eső, viszont igen lényeges kellékük az, hogy a szél ne kapaszkodhassék beléjük. Ezért itt a harangsátor válik be legjobban.

A főzés is egészen más, mint nálunk amennyiben fa — az nincs! Tehát petróleummal és főzőládával kell boldogulni. A víz is ritka és értékes. A Nilus nagyon piszkos, tehát annak a vizét csak desztillálás után lehet használni, azonkívül igen messziről kell hordani. Ebből a szempontból ebben a táborban jó dolgunk volt, amennyiben a közelben levő Luxor Palace szállóból kaptunk minden nap. A vizet az itten évezredek óta használatos „Syr“ nevű nagy agyagedényekben tartottuk, melyeknek megvan az a jó tulajdonságuk, hogy a legnagyobb hőségben is hűvösen tartják a benne levő vizet.

Külön kell szólnom arról, hogy miért kell külön sátor a konyhának. Sohasem esik az eső. Ezzel szemben gyakran jön oly hirtelen szélroham, melynek elmaradhatatlan kísérője, a végtelen finom sivataghomok esetleg hátrányosan befolyásolja a leves folyékonyosságát! Ettől eltekintve, nagyszerű volt a tábor és az igazi cserkészszellem és jókedv mindig ott tanyázott.

Számjáték, éjjeli hadijáték, tábor tűz (fa nélkül), az arab cserkészek táborában is elengedhetetlen kellék. Ehhez még mindenféle kirándulás járul tevé és számárháton. Csaknem naponkint látogatják meg Tut-ankh-amon vagy kollégái Ramses, Amenophis és Seti sirjait, akik 4000 év óta aludták az igaz királyok álmát.

Szalma teljesen felesleges. Takarónkba burkolódzva a puha homokon nagyszerűen lehet aludni és az embert a fárasztó nap után igen kevés zavarja a sakálók és nagy számban szabadon bolyongó kutyák üvöltése és ugatása.

Táborunk sikerét igazolja az, hogy annak látásán felbuzdulva, most a luxori fiuk is akarnak alakítani cserkészcsapatot.

W. H.

Az ember csak akkor tudja elképzelni a különböző országok cserkészeinek különböző szokásait, ha járt külföldön és megfigyelte az ottani cserkészek életét. Sok minden furcsán hat és nem mindenki tud beleszokni. Ha az ember azonban kissé tanulmányozza szokásaikat, az ország szokásait, fekvését, nemzeti tulajdonságait,

akkor hamar megbarátkozik a közös összekötő kapocs, a tiz cserkész törvény révén.

Sorsom Belgiumba vezetett és itt elsősorban azon ütközttem meg, hogy három nagy cserkész szövetség van, mely egymástól teljesen független. Ez nálunk ismeretlen és nézetem szerint helytelen is. Hisz mindnyájan egy cél érdekében dolgozunk a cserkész törvények alapján.

Az a brüsszeli csapat, melyhez csatlakoztam, igen jó. Tevékenységüknek két sarkpontja van. Az egyik az iskolai szünet, mert csaknem csupa diákból áll és a másik az u. n. májusi ünnep. Az elsőt 2—3 hetes külföldi utra használják, utána pedig még egy táborra a tenger partján. A másik a „Camps de Mai“ minden évben Belgium valamelyik városában egy közös táborba gyűjti a szövetség (Boy Scouts de Belgique) cserkészeit. Főcélja a megismerkedés. Fő eseményei a különböző versenyek, melyek annak a kérdésnek a tisztázására hivatottak, hogy melyik őr (1) a legjobb nyomolvasó, térképező, morzézó stb.

Az iskolaév kezdetekor, szeptember végén kezdődnek a gyakorlatok, vasárnapi kirándulások. Néha másfél napos kirándulás Brüsszel gyönyörű környékére, mely igen erdős. Csak az a kár, hogy seholsem szabad előzetes külön engedély nélkül tüzet gyújtani mert különben megbüntetnek. Telen ünnepélyeket rendezünk, melyek a csapat táborozási alapját növelik.

A múlt évi májusi ünnepet magam is végig csináltam. Ezért röviden vázolhatom. A pünkösdi ünnepek alatt (május 22—24) folyt le Boitsforts-ban, egy bájos fekvésű kis faluban Brüsszel közelében. Három őrrel indultunk és hozzánk csatlakozott még tíz luxemburgi is, akiket már régen ismert a csapat s akik mint vendégek vettek részt a táborban. A dombon fekvő táborhelyet három oldalról erdő vette körül. Táborunk gyorsan megvolt és már vacsoránkat főztük, mikor még mindig érkeztek csapatok. Féltilkor érkeztek az utolsók, a lüttichiek. A gyönyörű holdvilág arra készítetett, hogy mi idősebbek este kis sétára menjünk az erdőbe. Mire visszaértünk, már mélyen aludt a tábor. Másnap reggel esős időre ébredtünk. Reggeli után a zászlótisztelgésnél a vezénylőtiszt harsányan elkiáltja magát: „Cserkészek! Legyetek...“ mire a cserkészek kórusban válaszolnak: „...résen!“ Az utána következő nagytisztelgés alatt emlékedik a főárbocra a zászló. Utána csaknem mindenki elment templomba és csak néhányan maradtak a konyhák mellett.

Ebéd után folyt le a morse verseny, melyen 30 őr versenyzett. Jól kellett figyelni, mert egy sorban voltak félállítva és igen könnyű volt a szomszéd jelzését venni fel tiszta tévedésből. Nem a gyorsaság, hanem inkább a pontos, szabatos munka számított. Utána a táborokat pontozták, majd este nagy tábor tűz következett. Énekszámok beszédek, játékok voltak programmon. Néhányan indián öltözetben produkáltak magukat.

Másnap félkilenckor kezdődött az őrsi akadályverseny. Délután 3 óraker volt az eredmény kihirdetés, mely nagyon érdekelt, minthogy csapatom két egymást követő évben első volt. Ezuttal mások előztek meg, de ez nem bántott, mert megint tanultunk sok mindent és az irigységet a cserkész nem ismeri. A táborbontás nagyon gyorsan ment és nemsokára vidám énekszóval vonultak el a csapatok.

M. A.

Twenty-fifth lesson.

Szorzó számnevek és törtszámok.

Multiplying and fractional numbers.

Egyszer = once (u^voansz), négyszer = four times,
 kétszer = twice (t^uvájjsz), tízszer = ten times,
 háromszor = three times, ezerszer = thousand times
 (ðrí tájms), stb.

$\frac{1}{2}$ = one half, a half (háf), $\frac{2}{5}$ = two fifths,
 $\frac{1}{3}$ = one third, a third, $1\frac{1}{2}$ = one and a half,
 $\frac{2}{3}$ = two thirds, $2\frac{3}{4}$ = two and three
 $\frac{1}{4}$ = one quarter, fourths,
 a quarter, vagy fourth, $6\frac{7}{8}$ = six and seven
 $\frac{3}{4}$ = three quarters, vagy eighths,
 fourths,

A szorzó számnevek képzője a *times*, kivéve az első kettőt: *once*, *twice*; néha előfordul a *thrice* (ðrájsz) is.

A törtszámneveket úgy képezzük, hogy a számlálóban tőszámnévet, a nevezőben pedig sorszámnevet használunk. Ha a számláló egy-nél nagyobb, a nevezőben használt sorszámnévként többes számát vesszük.

Single (szingl) = egyes, double (däubl) = kettős, triple (tripl) vagy treble (trebl) = háromszoros, fourfold (fö^urfold) = négyszeres, fivefold (fájvfold) = ötszörös stb. (A képző *-fol*).

A határozó számneveket a sorszámnevekből *-ly* képzővel képezzük négyig: *firstly* (vagy *first*) először, *secondly* másodsor, *thirdly* harmadsor, *fourthly* negyedsor. Ötödször = in the fifth place (plész), hatodsor = in the sixth place stb.

Osztószámnevek: *egyenkint* = one by one, *singly*, *kettesével* = by twos, *hármassal* = by threes stb.

Uralkodók neveinél a sorszám a név után áll; Richard III. = Richard the third.

Clever (klev^{er}) ügyes, okos, prisoner (priz^{on}er) fogoly,
 condemn, gy. (kændem) prove, gy. (prúv) bizonyít;
 elitél, bizonyíték,
 equal (ikvél) to egyenlő, reign, gy. (rén) uralkodik;
 fortnight (fo^tnajt) két hét, uralkodás,
 14 nap, remark, gy. (remáfk)
 fractional (freksn^{el}) tört megjegyyez; megjegyzés,
 (számok), háf (háf) fél, $\frac{1}{2}$, Richard (rics^{er}d) Rihárd,
 harsh (ha^s) szigorú, nyers, rogue (ró^{ug}) gazember,
 Joseph (dzsozef) József, smart (szmá^t) szellemes,
 judge (dzsædzs) bíró, stick (sztik) bot, pálca,
 occasion (ækézs) alkalom, unfeeling (ænfiling)
 plain (plén) világos, tiszta, érzéketlen, szívtelen,
 point, gy. (pojnt) mutat; unto (öntú) = to;
 vminek a hegye, csúcsa,

Three and four are seven. Three from seven leaves four. Three times four are twelve. Twelve divided by four are three. How many are nine and ten? What does eight from ten leave? How many are seven times nine? How many times (hányszor) does six go into twenty-four? Six goes into twenty-four four times.

Can you add $\frac{3}{4}$ (three fourths) to $\frac{1}{4}$ (one fourth)? This is very simple, $\frac{3}{4} + \frac{1}{4}$ are $\frac{4}{4}$ (four fourths) or one. $5\frac{2}{9}$ (five and two ninths) and $3\frac{4}{9}$ (three and four ninths) are $8\frac{6}{9}$ (eight and six ninths).

They came into the room one by one. Little boys go to church by twos. Joseph II. reigned from 1780 to 1790. When did you write to your father? I write to him *this day week* (egy héttel ezelőtt), or I believe it was *this day fortnight* (két héttel ezelőtt). I wrote to him twice already, but I did not get an answer from him. I have very much to do, firstly I have to write a letter to my uncle, secondly I have to learn my English lesson, thirdly I have to go to visit my friend, who is ill, fourthly I have to buy a copybook for my sister. How many times have you been in London? I have been five times.

A CLEVER BOY.

Fred came from school the first half-year
 As learned as could be,
 And wished to show to all around
 How smart a boy was he.

And so at dinner he began, —
 „Papa, you think you see
 Two roasted chickens on that dish,
 Now I will prove them three!

First, this is one, and that is two,
 As plain as plain can be;
 I add the one unto the two,
 And two and one make three.“

„Just so — then answered his papa —
 If what you say is true,
 I will take one, mama takes one,
 The third we leave for you.“

A CLEVER ANSWER.

Judge Jeffreys was harsh and unfeeling in his remarks to prisoners brought before him. On one occasion he pointed with his stick to a man who was about to be condemned, and said: „There is a great rogue at the end of my stick“ The prisoner cleverly answered: „At which end, my lord?“

Az angol az „egy hét előtt“, „ma egy hete“ kifejezésére a *this day week* kifejezést használja; ma két hete = *this day fortnight*; mához egy hétre = *to-day week*, mához két hétre = *to-day fortnight*.

A *to be about* jelentése: *készülni* valamire, egyenlő értelmű a *to be going to*-val. Pl. I am about to finish my work.

Translation exercise. Mennyi $\frac{2}{5}$ meg $\frac{3}{5}$? $\frac{2}{5} + \frac{3}{5} = \frac{4}{5}$. Mennyit kell (to have to) ehhez adni, hogy 1-et kapjunk (1-et kapni, get.)? Mennyi fél ($\frac{1}{2}$) van háromban? Vonj ki $\frac{3}{4}$ -ből $\frac{3}{4}$ -et. Marad $\frac{1}{4}$. Szorozzuk meg (let us!) $\frac{2}{5}$ -öt hárommal! Mit kapunk? $\frac{6}{5}$ -öt kapunk, ami egyenlő $1\frac{1}{5}$ -del. Megmondtam neki egyszer, kétszer, sokszor (many times) is, hogy ne menjen oda (nem menni oda), de ő sohasem teszi (azt), amit mondanak neki (he is told).

Kellemes husvéti ünnepeket kíván minden olvasójának a Magyar Cserkész szerkesztősége.

Tea Albrecht kir. hercegnél. Öfensége Albrecht kir. herceg, a Cserkész Nagytanács elnöke f. hó 6-án ötórán teaóra látta vendégül a Nagytanács végrehajtó bizottságának tagjait. A tea után — amelyre a szövetség főtisztviselői is hivatalosak voltak — barátságos eszmecsere indult meg, melyben a cserkészlet aktuális kérdéseiről esett szó. Megtárgyalták a Cserkészháznak, a Cserkészparknak s a Cserkészvizeletparknak dolgaiat is. Az a néhány óra, amelyet a cserkészmozgalom vezetői így együtt töltöttek, áldásos hatását bizonyosan fogja éreztetni mozgalmunk életében.

Ki köszöni meg szebben? A Nagytanács végrehajtó bizottságának teadélutánján — amelyet mint megirtuk Albrecht kir. herceg Öfensége adott — kedves meglepetés érte a cserkészletet. *Andrássy Géza gróf*, v. b. t. t. a cserkész Nagytanács h. elnöke, aki a Nemzeti Nagytáborban mindennapos vendégünk volt aki állandóan nagy, megértő szeretettel figyeli a magyar cserkészmozgalmat egy képpel ajándékozta meg a cserkészeket. A kép a Nagytábor mutatja be. Rajta van a tábornász, a tábori mozi, sok-sok cserkészszel. Látszik a parancsnoki domb, a Duna, a hajóállomás, a dunántúli hegyek stb. Eleven, értékes emléke a megyeri tábornak. A festménynek egészen különös értéket ad az, hogy maga *Andrássy Géza gróf* festette. Szeretnénk a kegyelmes úr nagyon kedves és cserkész szerelmét valahogyan cserkész-

sen megköszönni. Azért arra gondoltunk: *köszönjétek meg ezt a festményt Ti fiúk!* Irjatok a kegyelmes úrnak egy cserkészlelekből fakadó kedves levelet. Aztán küldjétek el a szerkesztőség címére. Mi majd kiválasztjuk a legszebbet s azt küldjük el jöltevőnknek. Nagy tisztesség lesz az, ha valamelyikőtök írása eljut ehhez a megszívű, cserkészlelkű nagyúrhoz. Mi pedig még egy szép könyvet is adunk emlékebe annak, aki helyettünk talpraesetten mondott köszönetet. Rajta hát fiúk! Leveleitek f. hó 23-ig várjuk.

Cserkészgyász. A 154. sz. salgótarjáni „Sirály” cserkészcsapatot súlyos veszteség érte. Kiváló parancsnoka *Nagy Elemér* egy heti szenvedés után elhunyt. Az ifjúságnak nemes, jó barátját veszítettük el ismét. Holttestét márc. hó 28-án helyezték örök nyugalomra Salgótarjában óriási részvétel mellett. — Gyászja van a 297. sz. „Dániel” csapatnak is. Kedves, derék tagja *Fischer László* realgimn. V. o. tanuló március hó 31-én elhunyt. Halálát őszintén fáljalják szerető cserkésztestvérei.

Cserkészek Prohászka Ottokár püspök temetésén. Ottokár püspök valóban az egész ország halottja. Mi cserkészek is egészen a magunkénak tudtuk őt. Hiszen igaz, meleg megértő szeretettel figyelte minden megmozdulásunkat. Temetésén a szövetség képviselőiben megjelentek: *gróf Teleki Pál* tb. főcserkész, *Fodor Ferenc* egyetemi tanár a tb. főcserkész titkára, *Puky Endre* a II. kerület elnöke, *Sándor János* az I. ker. ü. v. elnöke, *Major Dezső dr.* gazdasági főtitkár, *Koosch Béla* főpénztáros, *Farkas Gyula dr.* és *Radványi Kálmán*. A temetésre kivonultak a következő csapatok: 2. sz. BKG., 3. sz. RM., 5. sz. KEG., 12. sz. VIII. R., 27. sz. br. Eötvös, 41. sz. V. MG. és a 254. sz. „Minta”. Székesfehérváron pedig az ottani összes cserkészcsapatok lerótták kegyeletüket a nagy halott koporsójánál.

Rádiófelszerelés személyautón. A napokban nagy szenzáció akadt London utcáin. Egy magánautó jelent meg teljes rádiófelszereléssel. Az érdeklődők tömege

egész torlódást okozott s a tulajdonost, a forgalom akadályozásával vádolva, meg is büntették. A kocsin egy kilenc lámpás heterodyne rádió készülék volt, teljesen beépítve s egyesítve a kocsin egyes részeivel, ami által külön helyet nem foglalt el. — Ez az első magánkocsi Európában, mely rádióval tökéletesen fel van szerelve.

I. KERÜLET.

Az I. kerület április havi programja: Ápr. 22-én tiszti próba, 25-én tiszti gyűlés, 29-én Intéző Bizottság ülése.

II. KERÜLET.

A 134. sz. Hegyaljai Erő cserkészcsapat (Sárospatak) nagy sikerrel tartotta meg ápr. 2-án a nagytábori beszámolót. Előadásra került *Szöke Imre* „Matura” című 3 felvonásos cserkészszíndarabja. A csapatban élénk tevékenység folyik.

V. KERÜLET.

Igazolások. Csapatok: 565. sz. „Orlai-Petrics Soma”, Mezőberényi Polgári Fiúiskola; 566. sz. „Simonyi öbester”, Makói Helyi Bizottság. — Az 556. sz. „Szathmáry Pál” csapat új Szervező Bizottsága a makói Ipartestület. — Tisztek: Wenich Béla (556), Puskás Albert (558), Wenich Gyula (566).

Szervezés. Igazolás előtt állnak az erdői kath. polg. Fiúiskola „Sz. Alajos” és a bajai Polgári Fiúiskola „Bácska” csapata. — A 277./ö. csapatot György Vilmos cserkésztestvér szervezi újjá.

X. KERÜLET.

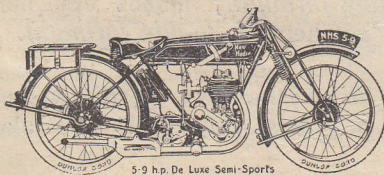
A X. cserkészkerület május hó 8-án nagyszabású cserkésznapot rendez Ujpesten. A cserkésznap programjáról még írunk.

Legszebb husvéti ajándék

F O K O S

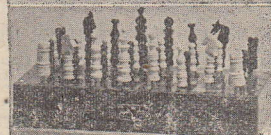
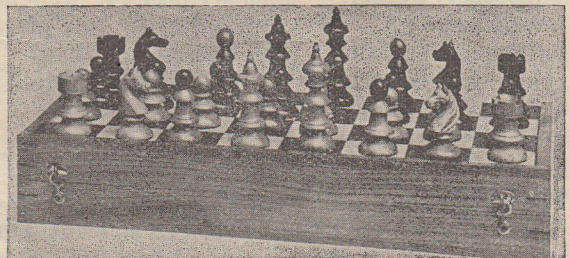
LEGMAGYARABB — CSERKÉSZBOT — LEGOLCSÓBB

Ára 3 pengő. — Megrendelhető: Debulay Bélánál, Szegszárd, a pénz előzetes beküldése mellett. 10 darab vételénél 1 ingyenpéldány.

Royal Enfield, New-Hudson, Norton, Super X, Angol és Amerikai motorkerékpárok

WOLLEMANN és TÁRSA
Budapest, IV. Veres Pálné-utca 19.

S A K K
a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig

GALLWITZ TESTVÉREKNÉL Budapest, IV. Párisi utca 9.

A KÜLÜGYI HIVATAL HIREI.

Az „anyák napja“ néven ünnepelik ma már a nyugat több országában május második vasárnapját minden évben nagyobb sikerrel és szélesebb rétegekben. Mismert természetesebb, mint, hogy ebbe a mozgalomba mindenütt belekapcsolódtak a cserkészek, akik mindig és mindenütt előharcosai azoknak a gondolatoknak, amelyekben a szeretet nyilvánul meg. Azok között pedig, akik igazán megérdemlik a szeretetet úgye első sorban áll az édesanya?! — Nálunk még nem ismeretes ez az intézmény, de nagyon jó volna, ha e téren is előljárnánk mi cserkészek és országoszerre május 8-ikát az édesanyák ünnepnapjává tennők. Ugyis, máskor is szeretjük és tiszteljük édesanyánkat, de ezen a napon tegyük fel magunkban, hogy különösen ügyelni fogunk arra, hogy se a saját édesanyánkat, se másét meg ne bántasuk, sőt valami örömet is szerezzünk nekik. Milyen kevéssel is lehet egy édesanyának örömet szerezni! Talán néhány szál virág, talán egy kis segítség a munkájában — talán az, hogy aznap igazán nem kell a fiacskáján egy pillanatig sem bosszankodnia — mily igaz és őszinte örömet szerezhet. Pláne, ha váratlan és meglepetésszerűleg történik és az édesanya kérdésére büszkén válaszolhatjuk, hogy a cserkészek elhatározták, hogy ezt a napot az édesanyjuk örömeinek szentelik és remélik, hogy példájukat a nemcserkészek is fogják követni. — Milyen tág tere nyílik

a csapatoknak is arra, hogy ezen a napon együttesen is szerezzenek egy kis örömet olyan anyáknak akik talán elhagyottak, akiknek talán e földön már nincsen senkijük, aki arra gondolhatna, hogy nekik örömet szerezzen! Mindenütt vannak ilyenek. Egy kis tapintattal és ügyességgel meg lehet találni őket, ha másutt nem, a kórházakban és agok házában. Képzeltétek el, milyen örömteljes meglepetéssel fogadnának az anyókák, ha ezen a szép májusi vasárnapon néhány mezei virággal, néhány nótával örvendeztetnék meg ezeket az elhagyott, elárvult anyákat!

Gondolkozzatok ezen és tegyétek fel magatokban, hogy Ti is az édesanya tiszteletének fogjátok szentelni május második vasárnapját. A magyar anyák megérdemlik.

A husvétii ünnepek alatt tervezett külföldi utak száma az utolsó számban közöltekben kívül még a következőkkel bővült: a 310. sz. csapat Bécsbe, a 13-as Ezeresterek egy raja Salzburgba megy. A 141. cs. Mariazellben tartja meg a zászlószentelését.

Angol levelezés. Egy délindiai bennszülött farkaskölyökvezető levelezni szeretne egy angolul tudó magyar vezetővel, vagy cserkészzel. Érdeklődőkkel a hivatal közli a pontos címet.

Pike és Bunigh a neve annak a két állítólagos hollandi cserkésznek, akikről a hollandi Cs. Sz. közli, hogy nem cserkészek. Jelenleg Magyarországon tartózkodnak. Ovás!

A svéd jublárius táborra vonatkozó részletes tudósító angol nyelven már megérkezett. Érdeklődők megkaphatják bélyegezett boríték ellenében.

Az olasz nemzeti cserkészszevetség (Corpo Nazionale Giovani Esploratori Italiani) feloszlott, miután főcserkésze, a NNT-ban is résztvett és ott nagy rokon-szenvre szert tett Dr. Roberto Villetti, lemondott. A feloszlás oka az olasz kormányának ama újabb keletű rendelkezése, mely szerint minden 12—16 éves fiú a „balila“ szervezetbe, az idősebbek pedig az „avanguardisti“ kötelékébe tartoznak lépni. A kath. cserkészszevetség tagjai csak annyiban képeznek kivételt, amennyiben 20.000 főnél több lakossal bíró városokban van csapatjuk.

A Bécsbe, vagy Bécsen át irányuló külföldi utak mind nagyobb számára való tekintettel a Szzevetség az osztrák cserkészszevetséggel karöltve azon fáradozik, hogy állandó szállást biztosítson cserkészeinek. Erre kilátás is van, amennyiben tárgyalások folynak az osztrák vöröskereszttel, mely esetleg az egyik a Praterben levő barakkját erre a célra hajlandó lesz rendelkezésre bocsájtani.

„Unser Weg“ címén adják ki osztrák testvéreink lapjukat, mely eddig is már sok hívet szerzett magának a németül tudó cserkészek között. Most a lap azt a kedvezményt óhajtja, hogy az 1926. évi teljes évfolyamot 150 pengőért adja, míg a folyó évi előfizetés 3 pengő. Ha összegyűlik 10 előfizetés 2 pengő egyenkint.

Kiadóhivatal, Szerkesztőség és a Szzevetség központi hivatalainak = Budapest, V., Hajnal u. 6. Cserkészház.

P á l y á z a t.

Dugó Janika keserősége és panasza.

A mi kis barátunknak, Dugó Janikának, nagy a szomorúsága. Egészen el van szontyolodva. Tudniillik jönnek tömegestől a levelek a minap leközölt rajzára. És a levelek közt nincs egy sem, amelyik elismerő volna. Mindegyik csak kritizálja Janikát, hogy rossz táborat rajzolt. Azt mondja, hogy szeretné ő látni, vajjon a kritikusok milyen rajzot tudnának csinálni?

Fiúk, ki a gátra! Mutassátok meg Janikának, hogy igenis tudtok rajzolni is, nemcsak kritizálni.

Rajzoljaátok le Dugó Janika mintatáborát, de most már hibátlanul! Lehetőleg ugyanaz a táj, ugyanazok az alakok, ugyanolyan munka legyen rajta, természetesen minden helyesen. Tehát legyen vagy nyár, vagy tél; vagy nappal, vagy éjszaka és minden munkát helyesen végezzenek a fiúk.

Itt vannak a husvétii ünnepek. Mindenki ráér. Dolgozzatok egyszer Ti is a kritika helyett. Lássuk, ki a legény a gáton!

A legjobb három rajzot (ha megütik a mértéket) leközöljük, azonkívül az I. díj 6 P, a II. díj 4 P, a III. díj 2 P, vagy 50%-kal nagyobb értékű könyvküldemény.

Pályázat beadásának határideje május hó 1.

Fényképpályázatunk eredménye.

Örvendetesen szép anyag gyűlt össze. Valóban nehéz volt a döntés. Sok tanácskozás után így döntöttünk:

- I. díj: Ifj. Gerő László, Budapest.
- II. díj: Horváth János, Eger.
- III. díj: Hollós János, Sopron.

Díjak átvehetők a Szzevetségnél, kívánatra postán küldjük.

Ezeken kívül dicséretet kaptak, melyet most nyilvánosságra hozunk, a következők: Moslin Zoltán, Jutassy Ödön 2. B. K. G., Konkoly Kálmán 236, Schöhn László 12, Paulitsek János, Feledy Pál 158, Scheffer Károly, Tóth András, Ferenc Lajos 134, Badics Kálmán 128, Rostás Lajos 47, Virter Pál 2. B. K. G., Kaltenecker Kornél 85, Wáger Alajos, Günther Miklós, ifj. Patay István.

Igen jó képeket küldtek be — mint öregek, versenyen kívül —: Pietsch Renée, rápolti Nagy Jenő, Stimat Tibor.

Felkérjük

cserkésztestvéreinket, hogy akik fényképezéssel foglalkoznak, címüket saját érdekükben közöljék

LOEBENSTEIN I.

fényképezési szaküzlettel
Budapest, VI. Egyetem ucca 3

MUNKATÁRSÁK! Mindenkit kérek, hogy kéziratát széles margóval, lehetőleg gépirással, természetesen a papírosnak csak egyik felére írva készítse el.

Ünneprendező. Természetesen örömmel állok rendelkezésetekre. Ha úgy gondoljátok, arról a témáról is szívesen beszéltek. Előadásra alkalmas számokat azonban nem tudok ajánlani, mert, hogy ezt megtehessem, tudnom kellene, hogy kik a szereplésre alkalmasak, milyen koruk az illetők, hány évesek, humoros, vagy komoly dolgok iránt van-e érzékük... stb. Ajánlom azonban, hogy vásároljátok meg azokat a könyveket, amelyeket a „Ti könyvteitek“ c. könyvjegyzékünk ajánl. Azokban bizonyosan fogtok sok kedves dolgot találni. — **Tuskó Matyi.** Nagyon megörvendeztetél megint. Derék dolog Matyikám! Már is büszke vagyok reá, hogy a mi lapunkban ilyen jó rajzaid jelennek meg, de én tudom, hogy lesznek én még büszkébb is, amikor majd azzal dicsekszem: „ez a mi nagy művésznünk itt kezdte művészi munkáját a mi lapunkban“. Csak tarts ki mellettünk Matyi! Halás érte 30000 kis magyar testvéred! — **Alföldi cserkész.** Ejnye-ejnye! Már, hogy beszélhetsz ilyet?! Hiszen az nagyon szomorú volna, ha mindenki azt vallaná: csak hegyes vidéken lehet cserkészkedni. Először is, a cserkészet nem csak kirándulás, hanem rengeteg, gyönyörű belső munka, amelyet mindenütt kell gyakorolni. (Ezt a munkát remélem, ti sem hanyagoltátok el a télen.) Ha pedig megjött a tavasz, a cserkész mindenütt boldogan fog a tábori munkához s ehez igazán minden te, ep jó. Az Alföldön is lehet sátrat verni, kunyhót

építeni, nagyokat sétálni, nyomokat olvasni, virágot, fát, növényt megismerni és gyönyörködni a természet csodás szépségében. Különösen ilyenkor. Hiszen most sokkal szebb az Alföld (hát még majd májusban!) mint a legvadregényesebb hegység. Restelem, hogy ezt én bizonyítgatom egy alföldi cserkésznek — **Minden kedélyes cserkésznek.** A Magyar Cserkész nagyon örülne, ha a csapatotokban előforduló kacagató eseteket, tréfákat, jó és tisztalevegőjű vicceket beküldenétek a szerkesztőségbe. Szívesen közlünk igazán jó, derűs apróságokat. — **P. D. 82. Zrínyi.** Ugy érzem, hogy te egy-egy neked tetszően zengő szöveget írod a verseket. Ha találtál egy ilyen szót, azt azután versbe préseled. Ez nem jó. Csak akkor írj, ha van gondolatod s azt minél egyszerűbben próbáld kifejezni mert különben csak szavak lesznek verseid. Ezt bizonyítja a következő néhány sor is, mely beküldött versedből való:

... Itt köröskörül vérbe szunnyadt lelkek
Vagó időkkel
Álomsíkra mentek.

Hát szép ez, csak nem lehet érteni. Tehát vagy írj egyszerűbben keresetlenebbül, vagy tartsd még néhány évig asztalod fiókjába írásaidat s majd csak akkor küld be közlésre, ha az *akkori* kritikádat sikeresen kiállottak. Az írást azonban abba ne hagyd! Kár volna. — **Cs. Gy. 180. Kárpát** A nagy titkokat nem árulhatom el. Ez az az úgynevezett szerkesztői titok. Fogadd mindkét kitűnő munkatársunkat így is szeretettel. Egyebekben ne félj, a Nagy Főnök fog megérni, de most pihen, azután meg felele ölmokat nyomkod fehér zörgős valamire, mit a fehér arcuk papírnak neveznek. Ezekből a fehér valamikből lesznek a könyvek, amelyekből a fehérarcú testvérek nemsokára nagy élvezettel tanulgatják majd a Nagy Főnök sok tudományát. — **Józsi.** Egyáltalában nincs igazad. Egyenesen jó az, ha van egy minimális belépődíj. Ha még ez se volna, temérdek ember lepné el a par-

kot. Azután meg méltányos is, hogy azok tartsák fenn a cserkészparkot, akik használják. Azt a 4—10 fillért senki sem érzi meg. Viszont a sok fillért pengővé válik, amely a szövetséget tehertől menti meg. — **Anonimus.** Ez egyszer nem haragszom, hogy még előttem is eltitkoltad a nevedet. Így legalább egész nyugodtan, a személyeskedés vádjára nélkül megmondhatom: csapnivalóan komisz minden verssorod. Fiam, Te csak hamar dugd el a tollat. Nem való ez neked. Szeretném tudni, „költő“ létedre nem buktál-e meg magyarból? Mert én „költeményeid“ után lelkiismeretfurdalás nélkül megbuktatnám. — **184. Csaba csapat tagjainak.** Leveleitekre itt válaszolok egyenként: — **K. P.** Mindenféle cikket elfogadok, ha az megüti a M. Cs. színvonalát. Csak küldj bármit. Őszintén válaszolok reá. — **M. K.** Szép tőled, hogy Te is megszólaltál. Csak legyetek mindnyájan azon, hogy továbbra is szép cserkészmunka buzogjon a csapatban. Jól teszed, hogy gépírni tanulsz. A nagy kirándulási terveket is örömmel olvastam. Jó munkát! — **S. I.** Lám csak! Egész gépíró gárda alakul nálatok. Így palástoljátok gyenge írástokat? Köszönöm leveledet. Hanem a levél késésének talán egy kicsit a lustálkodás is az oka, nemcsak a sok dolog? Fő azonban, hogy már mégis irtál. Köszönet érte. — **Sz. J.** Neked külön írok, mert nagyon restelem, hogy el feledkeztem leveledről. Nem tudom most már megvegyem-e a kért dolgokat?

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
VIDOVSKY KÁLMÁN.

Kiadja a Magyar Cserkészsövetség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V., Hajnal ucca 6. szám
(Cserkészház).

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Nyomta Fráter és Társa könyvnyomdája
Budapest, Akáca u. 13. Telefon: J. 106—20

Kivonat az amerikai cserkészsövetség 1925 évi jelentéséből

Az amerikai cserkészetéről szóló, csekély 500 oldalas beszámoló mindenről, ami a cserkészek életére vonatkozik, a legpontosabban tájékoztat. Különösen érdekes a csapatok közhasznú tevékenysége. Gyakoribb esetek: a cserkészek más egyesületek ünnepélyeit rendezik, ott konferálnak; népiünnepélyeken és egyéb nagyforgalmi alkalommal, mint forgalmi rendőrök működnek; utakat és hidakat építenek táborozás ideje alatt; vízvezetékét fektetnek, tüzoltócsapatot szerveznek. Egy csapat 300 forgalmi jelt helyezett egy autót mentén. Napi jótett gyanánt pl. a csapat minden tagja a háza előtti utrészét szögektől, üvegcserepektől, a falat pedig epigrammáktól tartja tisztán. Más csapat pl. télen vadat etet, madárházikót épít, illetékes hatóságoknak jelenti a moszkító keltőhelyeit. Szabad uszodában trambulint építenek, közterekben fát ültetnek, öregek, özvegyek és árvák részére fát vágnak és házimunkát végeznek. Egy csapat pl. egy vak embert naponta sétáltat, gondoskodik élelméről és tüzelőjéről. Mindent, amit csak lehet, diagrafba foglalva közölnek, így: létszámnövekedést, ezt a népességnövekedéshez viszonyítva; kiadott próbajelvények, kitüntetések számát, táborozók, tisztek, fizetettek cserkészlapelőfizetők, eladott lapok stb. számát. Végül még néhány számadat. Állomány 1925. végén: 602.288 cserkész, 157.429 felnőtt vezető, összesen: 769.717,

ezek közül 41.759 tiszt és s. tiszt, továbbá 155.670 szervezőtestületi vagy hivatali, önkéntes vezető. 1925. folyamán 264.541 cserkész lépett be, 213.745 pedig ki. 22.963 aktív csapat van. Amerikában 1910-ben (az alapítási évben) k. b. 5,200 00) 12—17 éves fiú élt, az 1910-es év folyamán k. b. 1,000.000 fiú lett 12 éves és így „cserkészképes“. Ha úgy vesszük, hogy éventént újabb 1 millió fiú lehetne Amerikában „cserkészképes“, máig 21 millió fiú lehetne Amerikában cserkész. A kimutatások szerint 3 millió fiú volt cserkész ezen idő alatt és így adódik, hogy Amerikában minden hetedik fiú cserkész, vagy az volt. Egyetemeken minden 5 hallgató közül 2 cserkész, vagy az volt. 1924. nyarán legalább egyheti táborban volt 32.000 cserkész. 1923. és 1924. nyarán 20.000 tanult meg uszni, 1925-ben 11000 uszókittüntetést osztottak ki. 203 tanfolyamon 6210 tiszteletképezték ki. 1925. folyamán 108 életmentő és 194.000 egyéb kiténtetést, azonkívül 194.060 különpróba jelvényt osztottak ki. 1901 cserkészcsonakuk van. A cserkészlap havonként átlag 158.700 példányban jelent meg, ára 20 cent (14.000 K) átlag 65 oldalas, amiből 24 oldal reklám, két-szinnyomatu. 1925-ben „már csak“ 24.733 dollár (1750 millió K.) deficitje volt az 1924-es 95.890 dollárral (6700 millió K.) szemben! Összkiadás 1925-ben: 564.963 dollár (k. b. 39 és fél milliárd K.), bevétel: 594.149 dollár (k. b. 42 milliárd K).

Micsoda hatalmas számok ezek a mi életünkhez viszonyítva!

(Fordította: Ófer 100. ö.)

MÁRTHA SÁNDOR
URI SZABÓ

Dús választék
a legfinomabb
angol szöve-
tekben; cser-
kész-tiszti ru-
háka is a leg-
jobb kivitel-
ben készit. ::

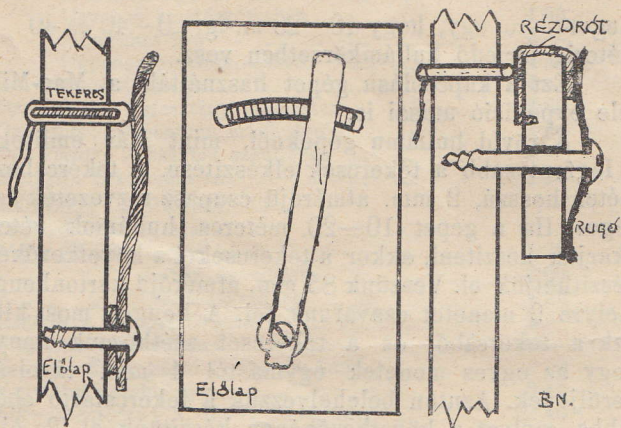
BUDAPEST,
IV., KIGYÓ UCCA 4. SZ.
félemelet.

Rovatvezető: SCHMIDEG GYULA.

Egyszerű és olcsó fűtőellenállás.

A következő eljárást ajánlhatom: Veszünk két méter 0,2 mm. vastag zománccal szigetelt nikkeldrót. Ennek ellenállása kb. 30 ohm. Ezt egy-egy cm. széles

kemény papírsíkra egymásmellé feltekerjük. Most abba az anyagba, ahova a fűtőellenállást szerelni akarjuk, lombfűrésszel kissé görbülő megfelelő hosszú nyílást vágunk. Ebbe beletöljük és beleerősítjük az imént elkészített tekercset, úgy, hogy a széléből kb. másfél milliméter álljon ki. A kiálló rész élét csiszolópapírral letisztítjuk

Következik a csuszókontaktus elkészítése. Megfelel egy rézlemeznyelv is, de ha akarjuk, szebben is elkészíthetjük. Jól bevált a rajzon bemutatott formája.

Biacs Nándor,
25. sz. Szt. Imre cs. cs.

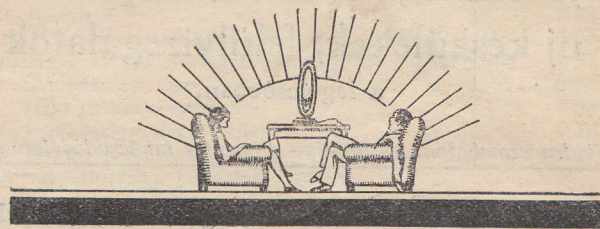
Yatea
Uj típusu,
nagy teljesítményű
két és háromrácós
csövek.

Rövid hullámú vevőgép.

Az igazi amatőr-rádiós nem elégszik meg azzal, hogy vevőgépével az „összes“ adóállomásokat, az u. n. broadcast adókat, melyek zenét, napi híreket stb. közvetítenek a nap egy bizonyos meghatározott órájában.

A külföldi amatőr nemcsak vesz, hanem ad is. Az adás nem a normális hullámhosszon: 200 - 750 - 2000 méteren történik, mert akkor zavarná a hivatalos adókat. Ezek pedig már enélkül is eleget zavarják egymást. Hátha még az a jó párszáz amatőr adó is belezavarna!

Mert a külföldnek, pl. Angliának többszáz amatőr adója van. Az Északamerikai Egyesült Államokban majdnem több az amatőr adó, mint nálunk a rendes „hallgatódzó“ előfizető.

Az adással foglalkozó amatőrök óriási lépéssel vitték előre a rádiótechnikát. Ma már sikerrel adnak olyan rövid hullámhosszú jeleket, melyek hossza egész 5 méterig rövidült. Az ilyen hullámnak egész más tulajdonságai vannak, mint például egy 300 méteres hullámnak. Sokkal jobban elválaszthatók egymástól, hisz már 1 méter hullámhosszkülönbség igen sokat jelent. Mert hisz a szelektivitás nem a hullám hosszától, hanem annak másodpercenkénti rezgésszámától függ. A vevőgép önindukciós tekercséből és forgókapacitátorából álló rezgőkör annál élesebben rezonál valamilyen hullámra, minél nagyobb a másodpercenkénti rezgésszám, a frekvencia. A frekvencia értékét megkapjuk, ha a terjedési sebességet a hullám hosszával elosztjuk. Így pl. a budapesti adó hullámhossza 555,6 m., tehát a másodpercenkénti rezgésszám
$$= \frac{300.000.000}{555,6} = 539.800$$
 értékkel egyenlő megközelítőleg. 100 méteres hullámnál már 3.000.000, 10 méteres hullámnál már 30.000.000

Legjobb szaklap a **MAGYAR RÁDIÓ UJSÁG!**

(harmincmillió) a frekvencia értéke. A 10 és 20 méteres hullám között a rezgésszámok különbsége oly óriási nagy, hogy annak elszелеktálása semmiféle nehézségbe nem ütközik. Ez adja tehát magyarázatát annak, hogy olyan nagy számmal tudunk amatőr adóállomást létesíteni.

Mivel az amatőrök egymás között leginkább morze jelekkel érintkeznek egymással, cserkészpajtásaikkal, akik már úgyszólván kiképzett távirászok, rövidhullámú vevők segítségével tökéletesen begyakorolják magukat a hallás után való morzevételbe.

A rövid hullámok tulajdonságai a hosszúakétól merőben eltérők. Így pl. kis adóenergiával lényegesen

*Magyar Rádióújság Laboratoriuma megszűnt,
helyette megalakult annak vezetőiből az .:*

Erdődy és Társa

Rádió Laboratoriuma

Budapest, IV., Városház-utca 16, félemelet 3

Uj helyiségünk fényesen berendezve készen várja
cserkésztestvéreinket,

Vezető: Rádió rovatvezetőnk
SCHMIDEG GYULA mérnök.

**Javítások, mérések, átépítések
uj készülékek, felülvizsgálatok
a legolcsóbban.**

Minden szombaton délután 5 – díjmentes tanácsadódélutánok.

Öntudatos cserkész rádió-szükségletét saját érdeké-
ben is csakis nálunk szerzi be.

Lapunk előfizetőinek a javítási munkák árából 20 százalék
engedményt adunk.

nagyobb távolságot lehet áthidalni, mint normális hullámokkal. Ezt mi előnyösen felhasználhatjuk arra, hogy csekély kiadással rövidhullámú vevőgépet építhessünk. Már egylámpás vevőgéppel vehetjük Európa majdnem valamennyi amaróradóját, Háromlámpás úgynevezett Push-Pule utóerősítő hozzákapcsolásával az amerikai amatőr adók hangszóróval vehetők.

A rövid hullámú gép kapcsolási vázlatja lényegében megegyezik a normális hullámú gép kapácsolásával, csupán a tekercsek elkészítése a fontos és a nehezebb.

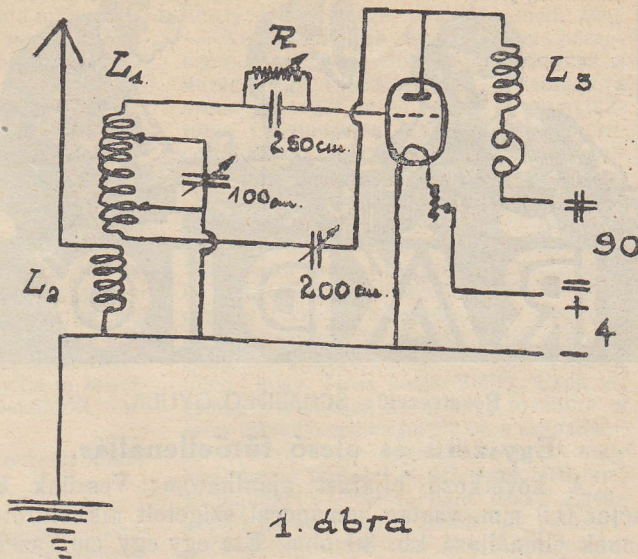
ORION-ECHO

E 15 ös cső

már 10 volt anód feszültséggel dolgozik.

Nem kell kétrácsos cső!

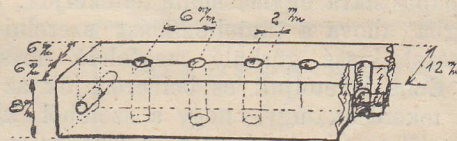
Egy ilyen igen jól bevált kapácsolás az 1. ábrán látható Reinartz-féle rövidhullámú vevő kapácsolása. A gép

megoldható úgy, hogy 10–20 m.-ig, 20–40 és 40–100 méterig terjedő hullámkörzetben vesz.

Ezt a kapácsolású gépet használták a Mac-Milan-féle expedíció utasai is.

A rövid hullámú gépeknél, mint már említettük, a legfontosabb a tekercsek elkészítése. A tekercshez 14 méter hosszú, 2 mm. átmérőjű csupasz rézvezeték szükséges. Ha a gépet 10–20 méteres hullámok vételére akarjuk készíteni, akkor a tekercseket a következőképpen készíthetjük el. Veszünk 85 mm. átmérőjű kartonhengert, melyre 9 menetet csavarunk fel. A hengert most kihúzzuk a tekercsből és a tekercset széthúzzuk annyira, hogy az egyes menetek egymástól 4 mm. távolságra kerüljenek. Azután behelyezzük a tekercstartó ebonit-ládba, melyet a következőképpen készítünk el (2. ábra).

Veszünk 8 mm. vastag ebonit lapot, melyből 6 mm. szélességben két csikot vágunk ki lombfűrészsel. A csikok hossza 20 m.-ig 14 cm., 40 m.-ig 18 cm. és 100 m.-ig 32 cm. A két csikot 8 mm-es oldalukon egymásra szorítva összeerősítjük, azután 2 mm-es spirál furóval egymástól 6 mm. távolságra lyukakat furunk. A széltől 1 cm t üresen hagyva.

(Folytatjuk.)

RÁDIÓ-POSTA.

K. I. Sopron. Az Ultradyne keretvevő gép. A keretnek az a tulajdonsága van, hogy abból az irányból veszi a leghangosabb az adóállomás jeleit, amely felé a keret elé mutat. Ha elforgatjuk a keretet, a vétel halkul, 90°-ra való elforgatásnál pedig majdnem teljesen elhallgat.

P. K. Székesfehérvár. Langenbergben azért terveztek olyan nagy adóállomást, hogy az egész ország területén detektorral hallgathassák. Az első eredmény közel sem volt kielégítő, mert csak mintegy 80 km. körzetben volt vehető. A kísérletek tovább folynak.

H. J. Kiskunfélegyháza. A kérdezett lámpa az u. n. Löwe többszörös cső, mely Szilit erősítőket, izzószálakat, rács és anódlapokat tartalmaz egy burában, 2 és 3 lámpa van így egy üvegburában egyesítve.

A Magyar Cserkészszövetség Gazdasági Hivatalának árjegyzéke.

I. Könyvek:

CSERKÉSZPRÓBÁK;	Pengő
<i>Sztrilich—Mócsy</i> : Cserkészsegélynyújtás kis-katéja	0.30
<i>Dr. Fodor</i> : Magyarország földrajza	0.40
<i>Sztrilich—Mócsy</i> : Tábóri munkák (II. k.)	0.80
<i>Buczko</i> : Törvénytárgyarázat	0.80
<i>Gerő</i> : Térképismeret	0.24
<i>Mócsy—Jaschik</i> : Cserkészfizika és kémia (II. k.)	0.32

A KÜLÖNPRÓBÁK:

<i>P. Olasz Péter</i> : Ezermester	0.56
<i>Sztrilich—Ranschburg</i> : Az erdők ezermestere	1.20
<i>Sztrilich—iff. Zsembery</i> : Jeladás	0.60
<i>Kosztka</i> : A könyvkötés	1.20
<i>Dr. Borsiczky</i> : A kerékpározás szabályai	0.60
<i>Finóczy</i> : Sielés	0.32
<i>Serényi—Hefti</i> : Sisport	1.—

JELLEMFEJLESZTŐK:

<i>Foerster</i> : Az élet művészete	4.10
<i>Sik—Schütz</i> : Imádságoskönyv	5.—
<i>Dr. Tóth T.</i> : Dohányzol?	0.60
— Ne igyál!	0.80
— A művelt ifjú	4.—
— Ugyanaz amatőrökötésben	4.50
— A jellemes ifjú	4.—
— Ugyanaz amatőrökötésben	4.50
— A vallásos ifjú	4.—
<i>Dr. Schütz</i> : Keresztény erkölcsan	2.80
<i>Dr. Szóts</i> : Keresztény erkölcsan	1.50
<i>Dr. Viktor</i> : A szentek szentjében	3.—
<i>Marcell</i> : Erkölcsan	1.30

GYAKORLATI CSERKÉSZÉLET:

Játékoskönyv II. kiadás	1.—
<i>Nagy Főnök</i> : Indián iskola	1.20
— " " Indián önvédelem	2.00
— " " Vadászösvényen	1.20
<i>Zsembery Gyula</i> : Evezés	2.—
<i>Strömpl</i> : Térképolvasás	2.—
<i>Temesi</i> : Kopenhágai Jamboree, 1924.	2.40
Nagyábri zsebkönyv	0.16
<i>Sik—Zsembery</i> : N. N. T. Emlékkönyv	2.40
<i>Csörgey—Szilády</i> : Környékünk állatvilága	1.70
<i>Kiss</i> : Táborszás (II. k.)	0.16
<i>Reichert</i> : A turistáság kézikönyve	3.—

KÖLTEMÉNYEK ÉS SZINDARABOK:

<i>Radányi</i> : Vigan fiúk, cserkészfiúk	0.40
<i>Skorka</i> : Kék ég alatt (versek)	0.80
<i>Kosztler Atya</i> : Cserkész-tábor szinpada	0.80
<i>Erczbrucker</i> : Erdő mellett nem jó lakni (cserkészvígjáték 1 felvonásban)	0.16
<i>Haranghy</i> : A két arabus (vigjáték)	0.24
<i>Haranghy</i> : A modern cserkész-tábor (bohózat 1 felvonásban)	0.24
<i>Kosztler Atya</i> : Csillagszemű fiúk	0.16
<i>Jandik</i> : Diákszinpad	0.40
Vidám jelenetek	0.40
<i>Radányi</i> : Gelencei fényjelek	0.40
— Apátlan székelyek	0.50
— Karcsi nagyon beteg	0.30
<i>Kosztler Atya</i> : Marciék 3 kívánsága	0.16

CSERKÉSZREGÉNYEK ÉS ELBESZÉLÉSEK:

<i>Dr. Farkas Gy.</i> : Hadak útján	0.96
— " " Forrongó lelkek	2.24
<i>Gyökössy</i> : A Palotai cserkészek	1.60
— Táboroznak a palotai cserkészek	1.50
<i>Dr. Farkas Gyula</i> : Tábortűz üzen	1.16
<i>Dr. Zsembery</i> : Fertő—Balatoni utunk	1.—
— Ezer kilométer hazai vizeken	1.—
<i>Radányi K.</i> : Napsugár levették	1.12

VEZETŐI KÖNYVEK:

<i>Sik</i> : Vezetők Könyve (II. k.)	3.20
Cserkész-tiszt (A 90. Szik. kiadásában)	3.20
<i>Baden-Powell</i> : Der Pfadfinder	8.—

SZABÁLYZATOK:

A Magyar Cserkészszövetség alapszabályai	0.20
A M. Cs. Sz. szervezési szabályzata	0.24
Szervezési utasítás	0.40
Szövetségi, kerületi és csapat ügy. rend	0.32
Képzési szabályzat	0.16
Ruházati szabályzat	0.08

	Pengő
Különpróbaszabályzat	0.24
Cserkészbecsületbírószabályzat	0.24
Kiscserkészszabályzat	0.08

MI KAPHATÓ MÉG:

<i>Márton L.</i> : Dániai Jamboree-album	5.60
<i>Borsiczky</i> : Csósz	0.40
<i>Bódy</i> : Magyar zászló, cimere stb.	0.96
<i>Walter</i> : Gaudeamus I. köt. 2.80, II. 4.20, III. 5.—	16.—
a három kötet kötve tokban	0.80
Cserkésznaplár az 1926. évre	0.08
<i>Lipthay</i> : Főzési receptek	1.20
<i>Árky</i> : Cserkészjáték	0.20
Mi törvényünk (törvénytárgyarázat)	0.48
Cserkésznapló	4.00
<i>Laci bácsi meséi</i> : Buckó királyfi	0.80
A diszjelvény leírása (III. kerület)	2.60
<i>Gróf Teleki Pál</i> : Földrajzi évkönyv	0.16
A Magyar Cserkész régi évfolyamai számonként	0.24
A Magyar Cserkész 1926. évi számai	1.60
A Magyar Cserkész öt nagyábri száma együtt	0.40
Vezetők Lapja régi évf. számonként	0.80
Távíró műszerismeret	0.50
Mi lapunk	1.20
Nagyábri emlékalbum	0.20
— prospektus	0.40
— fényképek	0.08
<i>Márton lev. lap</i>	1.80
János vitéz sorozat (12 drb lev. lap)	0.30
„Légy részen“ plakát nagy	0.20
Ugyanaz kicsi	1.50
M. Cs. Bekötési tábla félvászon	2.20
Ugyanaz egésváson	4.—
„Huj, huj, hajrá“ cserk. játék	0.08
Cserkészinduló kotta	—

II. Hivatalos nyomtatványok:

Csapatigazolási kérelem	0.06
Jelentkezési lap (cserszéseknek)	0.08
Törzslap	0.03
I—II. osztályu különpróba bizonyítvány	0.03
Örsvezetői, s. örsvezetői és rajvezetői igazolvány	0.08
Évi jelentési ürlap	0.08
Havi járulékkönyvecske	0.10
Cserkészigazolvány ürlap	0.16
Tiszti-, segéd-tiszti-, öregcserkészigazolvány ürlap	—
Csapat-törzslap kerületek részére	0.80
Nagyábri plakát	0.24
Mi törvényünk (falra)	0.10
Kiscserkészigazolvány	—

III. Jelvények:

Fém cserkészjelvény	0.20
Kiscserkészjelvény	0.20
Pártoló, szervezőtestületi és alapítótársági jelvény (fém)	0.40
I. osztályu próbajelvény (vászon)	0.16
II. " " " "	0.50
I—II. " " " "	0.24
Különpróba-jelvények (vászon)	0.40
Öregcserkészjelvény	0.40
Nagyábri plakett	0.40

IV. Egyéb felszerelési cikkek:

	Pengő
Steril sebkitűző csomag (nagy)	3.20
— " " (kicsi)	1.20
Egyszeri elsősegélynyújtáshoz kötszer	0.32
— " " (nagyobb)	0.48
Csapat-számok, darabonként	0.08

V. Térképek és kalauzok:

A Magyar Térképészeti Intézet és a Turistaság és Alpinizmus kiadásában megjelent összes térképek és utikalauzok szintén kaphatók.

	Pengő
Budapest részletes kalauza	3.—
Budapest Dunajobbparti környéke	4.—
— Dunabalszántó	3.—
Sopron, Eger, Szeged, Tihany kalauza egyenként	1.—
Sopron 2 térképpel; Pécs	1.60
Pannonhalma	0.60

Izomzatra, csontrendszerre
kitűnő hatása a

Dreher-Mauk

csokoládé
állandó élvezete!

Cserkészek figyelmébe!

A cserkészmozgalom kezdete óta foglalkozik 28 éves cégünk
cserkészek és teljes csapatok felszerelésével.

Elvünk volt és lesz mindig a legjobbat a legjutányosabban adni.
Forduljanak bizalommal hozzánk árajánlatért,

PLÖKL ÉS HAAS legrégebb cserkész- és sportháza

BUDAPEST, csak VI., ANDRÁSSY ÚT 13.

☞ Pontos címre ügyeljünk! ☜

CSAPAT-, RAJ- ÉS ŐRSI

Z Á S Z L Ó K

A LEGEGYSZERÜBBTŐL
A LEGDISZESEBB KIVITELIG

Árajánlattal díjmentesen szolgál:

Oberbauer A.
Utóda

egyháziszerek és zászlók gyára

BUDAPEST, IV. VÁCI UCCA 41.

Alapítási év 1863.

Telefon J. 150-64

Kerékpárok

Állandó nagy raktár

THE ROYAL ELKAM

kerékpárokban

ALBRECHT TESTVÉREK

Budapest,

VIII., Német-u. 45.

Részletfizetésre is!

Alkoholmentes étterem!

Budapest IV,
Királyi Pál u. 20. I. em.

Az átutazó cserkészcsapatok
étkezési helye.

Első magyar
hangszergyár

Stowasser

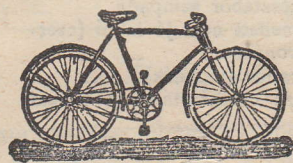
cserkészek szállítója

Budapest,

II, Lánchíd-u. 5.

HANGSZEREK elismert
legjobb gyártmányok.

HURK legjobb minőség.
JAVÍTÁSOK: Bármely hangszer
szakszerű elkészítése.

Világhírű THE CHAMPION
angol

KERÉKPÁROKAT

Motobecane francia motor-
kerékpárokat előnyös fizetési
feltételekkel, kerékpáralkat-
részeket, lánc, pedál, nyer-
geket **nagybani gyári**
árban. Arjegyzik ingyen.

Külső gumi 6-80, belső gumi
2-10 pengőtől. Láng Jakab és Fia legrégebb kerékpár- és
gúminagykereskedők Budapest, VIII. József-körút 41.

☞ A vonal mentén vágd ki és lev. lapra ragasztva küld be a kiadóhivatalnak. ☜

F i ú k !

újítsátok meg
az előfizetéseket!

Egy évre — — 6.40 P.
Félévre — — 3.60 P.
Negyedévre — 2.— P.

MCSSZ

09/320/ 1/1

A

„Magyar Cserkész“ t. Kiadóhivatalának

Budapest, V.

Hajnal-u. 6. Cserkészház.

Ezennel előfizetek a Magyar Cserkészre ^{egy évre} *félévre 1927. évi
negyedévre

..... hó ..... naptól kezdődőleg. Az előfizetési díjat

egyidejűleg
az első számhoz csatolt bef. lappal küldöm.

Tisztelettel

* Nem megfelelő módokat törölendő.

olvasható név és cím.